

Week 1.1 - Thema: **Bezit** - Dag 1 woensdag 14 februari - Paul van der Laan
Weet u niet dat u niet van uzelf bent?

UIT DE BIJBEL

1 Korintiërs 6:18-19 Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent? U bent gekocht en betaald dus bewijs God eer met uw lichaam.

UIT HET LEVEN

Ruben kijkt zijn collega's aarzelend aan. "Wat zijn jullie dan van plan?", vraagt hij. "Nu we hier toch zijn voor het zakencongres, willen we ontdekken wat er hier zoal te doen is? We gaan lekker wat drinken en een nachtclub bezoeken. In Carpe Diem schijnt een spectaculaire striptease gegeven te worden. Dat moet je gewoon meemaken." "Neen, sorry" zegt Ruben, "maar ik heb mijn ogen niet bij mij". "Waar kijk je dan nu mee?" antwoordt zijn naaste collega André, "Ja, maar die ogen zijn niet van mij", zegt Ruben. "maar ik wil best wel een paar biertjes met jullie drinken, dan praten wij er wel verder over". Zijn collega's zijn nieuwsgierig gemaakt en gaan op zijn voorstel in. In het café legt Ruben uit dat hij vrij is om overal heen te gaan, maar dat hij sinds hij Christus volgt andere behoeften en verlangens heeft. "Het is als in een huwelijk" legt hij uit, "dan wil je ook geen dingen doen, waarvan je weet dat je partner dat helemaal niet prettig vindt." Zijn collega's kunnen hem maar deels volgen. Al snel praten zij over hele andere zaken. Zij hebben het zo gezellig samen, dat zij de hele nachtclub vergeten. Als André zijn trui uit doet, omdat het binnen zo warm is, zegt hij "ach hier kunnen we dag ook plukken, zonder zelf geplukt te worden".

UITSPRAAK

Wij zijn twee keer van God: 1e. Omdat wij door Hem geschapen zijn - 2e. Omdat wij door het offer van Jezus door Hem zijn gekocht en betaald.

UITDAGING

Maak eens een lijstje met wat jij de afgelopen maand, naast de vaste lopende uitgaven, hebt gekocht en betaald. Zet eens een plusje naast de dingen, waar je ook anderen blij mee maakt of hebt gemaakt en een minnetje bij de zaken, waar je alleen zelf plezier aan beleefd. Zijn er meer plussen dan minnen?

Week 1.2 - Thema: **Bezit** - Dag 2 donderdag 15 februari - Peter Briscoe
Je leven vinden door het te verliezen!

UIT DE BIJBEL

Mattheus 16:25-26 “Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden. Wat heeft een mens eraan de hele wereld te winnen als hij er het leven bij inschiet? Wat zou een mens niet overhebben voor zijn leven?”

UIT HET LEVEN

Het volgen van Jezus is niet zonder prijs. In een aansporing tot zelfverloochening, omschreef Jezus een aspect van de paradox van Gods Koninkrijk. Om je leven te vinden en te behouden, moet je iets verliezen. Ik was een ambitieuze zakenman van 30 jaar, directeur van een chemieonderneming. De zaken gingen best goed, ik verdiende aardig en kon gemakkelijk mooie dingen kopen. Mijn evaluatie uit die tijd luidde; “succes in zaken maar mislukt in het leven.” Voor mijn zakelijk succes moest ik een prijs betalen die uit drie gedeeltes bestond. Ten eerste; mijn gezondheid. Door stress en drukte kreeg ik problemen en moest ik een poosje het ziekenhuis in. Ten tweede; er ontstonden huwelijksproblemen. Ik reisde veel, was nauwelijks thuis en mijn lieve echtgenote werd alleen gelaten met drie kleine kinderen. Ten derde; mijn relatie met God was nagenoeg weg. Ik weet nog dat ik een keer in de kerk zat op een zondagochtend en het enige waar ik aan kon denken was hoe ik de vele openstaande rekeningen op de maandag kon betalen. Ik was snel op weg om, zoals de bijbeltekst zegt, “mijn ziel te verliezen.”

Gelukkig werd ik voor een serie ontbijtbijeenkomsten van Christelijke zakenmensen uitgenodigd. Tijdens die bijeenkomsten leerde ik dat de Bijbel veel te vertellen heeft over zakendoen en omgang met mensen en geld. Wij konden samen bidden dat ik mijn zakendoen aan God zou overgeven om voortaan zaken te doen met God naar Bijbelse principes. Dat was een nieuwe start voor mij en ik besloot mijn ambitie prijs te geven, God voor het verdere verloop van mijn carrière te vertrouwen, meer tijd aan mijn gezin te besteden en dagelijks de Heere te zoeken in gebed en Bijbellezende.

Wereldse dingen kunnen wel mooi zijn, maar volledig daarop te richten brengt schade als je niet focust op je relatie met God en de dierbaren om je heen.

UITSPRAAK

Je kunt niet God dienen en de mammon!

UITDAGING

Breng in deze vastentijd extra tijd door in gebed en Bijbellezende. Probeer tenminste 15 minuten per dag hiervoor opzij te zetten en mediteer over het opgegeven Bijbelgedeelte. Het kan ook helpen om de delen voor en na de Bijbelteksten te lezen.

Week 1.3 - Thema: **Bezit** - Dag 3 vrijdag 16 februari - Paul van der Laan
Wees eigenaar van je bezit

UIT DE BIJBEL

Lucas 16:25 Maar Abraham zei: “Kind, bedenk wel dat jij je deel van het goede al tijdens je leven hebt ontvangen, terwijl Lazarus niets dan ongeluk heeft gekend; nu vindt hij hier troost, maar lijdt jij pijn.”

UIT HET LEVEN

Lodewijk had letterlijk een rijk leven gehad. Hij was ook vroom naar de kerk gegaan en had zijn tienden afgedragen. Eenmaal in de hemel aangekomen, leidde een engel hem rond. Hij zag het huis van bakker Cornelissen. Dat zag er prachtig uit. “Dan zal mijn huis wel veel mooier zijn”, dacht Lodewijk. Het volgende huis waar de engel op wees, was die van Theresa. Zij werkte heel haar leven voor het weeshuis in de stad. Haar huis leek wel een paleis. “Dat belooft wat”, droomde Lodewijk verder. Uiteindelijk kwamen zij bij een lelijk krot aan. De engel wees ernaar en zei: “Nu zijn wij aangekomen bij uw huis”. “Mijn huis” zei Lodewijk ontsteld. “Ja sorry”, zei de engel verontschuldigend, “dit is alles wat we konden maken van de bouwmaterialen die u naar boven zond.” Uiteraard is dit een verzonnen verhaal, maar het leert ons wel een belangrijk principe over hoe wij omgaan met ons bezit.

Het Schriftgedeelte van vandaag is deel van een bekende gelijkenis. Het draait hier om twee hoofdpersonen: de rijke man, die naamloos blijft, en de arme Lazarus. Het is om vele redenen een boeiende gelijkenis, niet in de laatste plaats omdat het de enige gelijkenis in het Nieuwe Testament is, waarin Jezus rechtstreeks vertelt over de onzienlijke wereld. Bij alle andere gelijkenissen is een aardse setting het toneel. Het verhaal van Jezus sluit aan bij de toenmalige Joodse zienswijze over de onderwereld, in het Grieks *Hades* genoemd. In de Nieuwe Bijbelvertaling wordt *Hades* meestal met dodenrijk vertaald. Volgens het toenmalige wereldbeeld, bevond deze zich letterlijk onder de aarde en de hemelen daarboven. Lazarus vindt na zijn dood troost bij de aartsvader Abraham, maar de rijke man, die Lazarus tijdens zijn aardse leven volkomen negeerde, wordt gekweld. De gelijkenis doet ons beseffen dat aards bezit maar tijdelijk is evenals het genot ervan. Uiteindelijk gaat het erom hoe wij ons bezit hebben gebruikt. Uitsluitend voor ons zelf of ook om anderen te zegenen en Gods koninkrijk te dienen? Wat wij nu met ons bezit doen heeft zijn weerslag in onze positie na dit leven.

UITSPRAAK

Geld en bezit bepalen niet of ik succesvol ben. De maat van succes wordt bepaald door hoe ik anderen weet te inspireren. (Kanye West, 2005)

UITDAGING

Stel dat je nog maar heel kort te leven hebt. Wat zou je de mensen in je omgeving nog willen zeggen of mee willen geven? Bedenk nu waarom je hier mee zou wachten totdat je bijna overleden bent. Als je geen goede reden hebt om te wachten, doe het dan nu.

Week 1.4 - Thema: **Bezit** - Dag 4 zaterdag 17 februari - Peter Briscoe
Als je niets bezit, kun je ook niets verliezen!

UIT DE BIJBEL

1 Kronieken 29:11 U, HEER, bent groots en machtig, vol luister, roem en majesteit. Alles in de hemel en op aarde behoort U toe, HEER, U bezit het koningschap en de heerschappij.

UIT HET LEVEN

Ik kon slechts meenemen wat ik kon dragen en mijn hond. De rest moest ik achterlaten. Als 14-jarige was dat best moeilijk. Ik had een uitgebreide treinset, veel voetbal memorabilia met handtekeningen van mijn helden en andere verzamelingen. Mijn vader was ontslagen en we moesten ons mooie huis uit. Vanaf die tijd had bezit voor mij een wat meer tijdelijk karakter gekregen. Je kon het zomaar verliezen. Later, leerde ik uit de Bijbel dat alles eigenlijk van God is. Hij is Schepper van hemel en aarde en alles wat daarin is (Psalm 24:1). Hij is dus de enige die werkelijk iets bezit. Wij hebben eigenlijk alleen wat voor een bepaalde periode in gebruik. Ik las een advertentie van mooie en dure Philippe Patek horloges, waarin werd gezegd ; “je bent nooit de eigenaar hiervan, je mag het alleen voor de volgende generatie goed verzorgen.”

Wij mogen dus goed zorgen *voor* en genieten *van* Gods bezit. De Bijbel noemt dit rentmeesterschap.

Een van de beste beslissingen die ik ooit heb genomen was om Gods eigendom van alles te erkennen en mijn rol als manager van Zijn bezit aan te nemen. Het is fijn te weten dat als je niets bezit, je ook niets verliezen kan! Nu, als manager ben ik ook partner geworden in het beheren van Gods bezit. Ik kan nooit doen wat alleen Hij kan, maar Hij wil zeker niet doen wat ik moet doen. We hebben beiden een eigen rol. Gods rol is bijvoorbeeld Voorziener, Leider, Gids, Helper. Mijn rol? Om betrouwbaar de middelen die Hij mij toevertrouwt te managen zoals Hij dat wil.

UITSPRAAK

“Bezit van de saeck is ´t einde der vermaeck.” Jacob Cats.

UITDAGING

Maak eens een lijstje van alles wat God je toevertrouwt heeft. Dit geeft reden tot dankbaarheid en een aanleiding om bewust weer alles in Zijn handen terug te leggen. Bid dan voor Zijn hulp en leiding om deze op Zijn wijze te gaan inzetten.

Week 2.1 - Thema: **Rentmeesterschap** - Dag 5 maandag 19 februari - Paul van der Laan
Van de Heer is de aarde en alles wat leeft

UIT DE BIJBEL

Psalm 24:1 Van de Heer is de aarde en alles wat daar leeft, de wereld en wie haar bewonen.

UIT HET LEVEN

Toen ik nog maar één jaar christen was, werd ik voor een grote uitdaging geplaatst. Ik was toen 23 jaar en had enkele duizenden guldens gespaard. Er groeide in mij een verlangen om zendeling te worden en ik dacht dat die spaarcentjes wel van pas zouden komen om deels een opleiding daartoe te bekostigen. Toch kreeg ik een grote drang om al mijn geld weg te schenken. Er was in onze kerkelijke gemeente een grote nood en de heilige Geest drong er bij mij op aan om daar mijn spaargeld voor te besteden. Nog herinner ik mij levendig het innerlijke conflict. Dat geld had ik met pijn en moeite bijeen gesprokkeld. Was een opleiding om zendeling te worden dan niet een legitiem doel? Uiteindelijk draaide het om de vraag: van wie is dit spaargeld eigenlijk? Op grond van deze Bijbeltekst en andere soortgelijke teksten kon ik niet anders dan tot de conclusie komen, dat alles van God is, dus ook mijn spaargeld.

Wij zijn geroepen om als goede rentmeesters om te gaan met al het geen ons is toevertrouwd. Ik wil niet verhullen, dat het mij toch moeite kostte om al mijn spaargeld in de collectezak te steken, maar uiteindelijk heb ik het toch gedaan. Eén jaar later ben ik mijn opleiding begonnen. Doordat ik niet kon leunen op mijn spaargeld, leerde ik van meet af aan om volledig op God te vertrouwen voor mijn financiële noden. Een les die absoluut noodzakelijk was om in de bediening van het evangelie te kunnen functioneren. Daarin ben ik nooit teleurgesteld. God heeft altijd in mijn materiële noden voorzien.

UITSPRAAK

Op grond van de schepping behoort alles toe aan God.

UITDAGING

Alles wat wij bezitten behoort God toe. Wij beheren dus Zijn kapitaal. Schrijf eens een voorstel aan God hoe je vindt dat Zijn kapitaal, dat aan jouw zorg is toevertrouwd, het beste besteed kan worden.

Week 2.2 - Thema: **Rentmeesterschap** - Dag 6 dinsdag 20 februari - Paul van der Laan
Meer waard dan edelstenen

UIT DE BIJBEL

Spreuken 31: 10 en 20

10 Een sterke vrouw, wie zal haar vinden? Zij is meer waard dan edelstenen.

20 Haar handen strekt zij uit naar de behoeftigen, ze geeft de armen hulp.

UIT HET LEVEN

Onze dochter Natasja ontpopte zich al jong als een rekenkundig wonder. Toen haar oudere broer de rekentafels probeerde op te zeggen, verbaasde zij ons allemaal toen zij als 4-jarige de eerste tien tafels feilloos kon opdreunen. Niemand had haar dat geleerd, maar als ze de slaap niet kon vatten had ze dat zelf door te tellen op haar vingertjes zich eigen gemaakt. Wij noemden haar daarom ons rekenmonster. Maar wat kun je met zo een gave, als je zendeling wilt worden? Dat was al jong haar verlangen. Naarmate ze ouder werd, kwam ze tot het besef dat ze de zending beter kon dienen door deze vanuit Nederland te ondersteunen. Toen ze voor haar masters titel een scriptie moest schrijven, koos ze ervoor om te onderzoeken hoe het gesteld was met het financiële beheer van zendingsorganisaties. Ondanks alle goede bedoelingen bleek in bijna alle gevallen, dat door onkunde en onwetendheid het slecht gesteld was met de financiële status van de zendingen. Door haar opgebouwde kennis kon zij deze helpen, onder meer door het publiceren van het boekje “Zending zonder zorgen”. Zij richtte het bedrijf Gabriël Financiële Bescherming op, welke zich toelegt op financiële dienstverlening. De winst wordt volledig besteed aan goede doelen, in vele gevallen zijn dit zendingsprojecten. Zo heeft zij haar verlangen om zendeling te worden kunnen matchen met haar persoonlijke talenten. De sterke vrouw die in Spreuken 31 bezongen wordt munt uit door haar onvermoeibare daadkracht. Als rentmeesters worden wij opgeroepen om met alles wat in ons is God en onze omgeving te dienen.

UITSPRAAK

“Wat uit de dop gekropen is, mag zich erop beroemen dat het al gewijd is tot priester, bisschop en paus”. Maarten Luther

UITDAGING

Overdenk en bidt welke door God gegeven talenten je kunt aanwenden om de evangelieverkondiging en zending te ondersteunen. Probeer vandaag nog iets heel concreets in die richting te doen.

Week 2.3 - Thema: **Rentmeesterschap** - Dag 7 woensdag 21 februari - Paul van der Laan
Alles wat u zegt of doet -

UIT DE BIJBEL

Kolossenzen 3:17 Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader dankt door hem.

UIT HET LEVEN

Valery Afanassiev kijkt naar zijn trillende handen. “Hoe moet dat vanavond?” vraagt hij zich af. Het angstzweet breekt hem uit. In de kranten staat hij aangekondigd als een van de meest talentvolle pianisten die Rusland heeft voortgebracht. Vanavond geeft hij een pianoconcert met werken van Bach en Mozart ondersteund door een volledig orkest. Hij mag nu niet falen. Zijn grote voorbeeld en leraar Emil Gilels zal er ook zijn. Al die uren, dagen, maanden, jaren van eindeloos oefenen, dat mag niet voor niets geweest zijn. Hij haalt nog eens diep adem. Er wordt aan de deur geklopt door de toneelmeester. “Het is tijd” wordt er geroepen. Als hij de grote concertzaal binnentreedt, klinkt er een luid applaus. Hij kijkt de zaal in. Het lijkt wel of heel Moskou is uitgelopen om hem te horen spelen. De dirigent tikt met zijn baton op de lessenaar, kijkt hem aan en geeft een teken dat hij moet beginnen. De handen worden opeens rustig. Met vaste aanslagen slaat Valery de eerste toetsen aan. De pianoklanken vloeien ineen met het orkest in een hemelse harmonie. De ene compositie is nog mooier dan de andere. Valery verkeert in een soort roes. Het lijkt wel of hij boven zichzelf wordt uitgetild. Als de laatste tonen nog natrillen is het even doodstil. Dan breekt er een enorm applaus los. Het publiek gaat massaal recht staan. Ook Valery staat recht, maar hij buigt niet. Hij kijkt recht naar boven. Daar zit zijn meester Emil Gilels. Hun ogen wisselen een blik van verstandshouding. Dan knikt Gilels goedkeurend en klapt in zijn handen. Nu verschijnt er een brede grijns op het gezicht van Valery en buigt hij diep voor het publiek, dat hem nog harder toejuicht.

De vraag aan ons is: Voor wie doen wij het?

UITSPRAAK

Pas als Jezus goedkeurend knikt, kunnen we tevreden zijn en de lof van mensen in ontvangst nemen.

UITDAGING

Schrijf eens op wat je deze dag allemaal hebt gedaan. Noteer dan achter deze activiteiten voor wie en met welke intentie je je hebt ingespannen.

Week 2.4 - Thema: **Rentmeesterschap** - Dag 8 donderdag 22 februari - Peter Briscoe
Waar blijft mijn geld?

UIT DE BIJBEL

Spreuken 23:4-5 Tob jezelf niet af om rijk te worden, zet dat plan opzij. Zodra je op rijkdom afvliegt, is die al verdwenen. Hij krijgt vleugels, plotseling, en vliegt als een arend weg.

UIT HET LEVEN

Waar blijft het? Het is nog geen einde van de maand en ik ontdek dat er veel meer maand dan geld overblijft! Dit blijkt uit onderzoek van de NIBUD een algemene ervaring te zijn. Ik moet eerlijk toegeven dat ik geld uitgeven best leuk vind. Gelukkig heb ik een echtgenote die zuinig is en altijd naar aanbiedingen uitkijkt.

Ik heb geleerd dat uitgeven zonder een plan een recept voor een financiële ramp is! Ik heb echt ervaren wat de wijze Salomo omschreven heeft. Het geld lijkt weg te vliegen. Men spreekt niet voor niets over ‘liquide middelen’, het vloeit snel door je vingers heen! Geld beheren is niet alleen een kwestie van optellen, aftrekken en percentages; dat is eenvoudig. Het beheren van geld is meer een geestelijke discipline, omdat het te maken heeft met ons karakter, onze prioriteiten en onze waarden. Een gezonde discipline om geld te managen is het maken van een budget; eigenlijk spreek ik liever over een ‘uitgeefplan’. Dat klinkt leuker.

Het geheim van financieel succes is eigenlijk zeer eenvoudig. Geef minder uit dan dat je verdient over een lange periode en je zult succesvol zijn. Gemakkelijk te zeggen, maar in de praktijk weerbarstig. Een uitgeefplan helpt hierbij. Het maken van een plan doen wij samen met God, de Eigenaar en waar toepasselijk onze partner. Communicatie door gebed en gesprek helpt tot het maken van een goed plan. Je maakt een plan op basis van wat je het meest waardevol vindt en waar je prioriteit aan wil geven. Je houden aan het plan vereist discipline en het vermogen om “nee” te kunnen zeggen tot onnodige impulsaankopen en “ja” tegen het sparen voor leuke dingen.

UITSPRAAK

“Ik heb vele dingen in mijn handen gehad en ben ze allemaal kwijtgeraakt. Maar wat ik in Gods handen heb gelegd, die heb ik nog.” Maarten Luther.

UITDAGING

Denk aan wat je afgelopen week hebt gekocht past het binnen je plan of gaat het om impulsaankopen? Maak een begroting en probeer je hier aan te houden. Een mooie tool om een begroting te maken is het NIBUD Persoonlijk Budget Advies. Dit is online in te vullen op: <https://www.nibud.nl/consumenten/persoonlijk-budgetadvies/>

Week 2.5 - Thema: **Rentmeesterschap** - Dag 9 vrijdag 23 februari - Peter Briscoe
Wie op de kleintjes let...

UIT DE BIJBEL

Lucas 16:10-11 Wie betrouwbaar is in het geringste, is ook betrouwbaar als het om veel gaat, en wie oneerlijk is in het geringste is ook oneerlijk als het om veel gaat. Als jullie onbetrouwbaar blijken in de omgang met de valse mammon, wie zal jullie dan werkelijk belangrijke dingen toevertrouwen?

UIT HET LEVEN

Betrouwbaarheid is een grote deugd. Met zo iemand kun je wat. Aan de andere kant, als iemand niet betrouwbaar is, dan zul je niet gauw iets samen ondernemen. Toen ik mensen voor ons bedrijf zocht was één van de elementen van de sollicitatieprocedure het toetsen van betrouwbaarheid. Ik gaf altijd een verzoek iets te doen of te zenden en als dat niet tijdig gedaan werd, was de procedure voor mij afgelopen. Ook in de onderneming toetste ik de betrouwbaarheid van onze werknemers door ze opdrachten te geven. Werden die tijdig gedaan dan kon ik ze meer verantwoordelijkheid toevertrouwen.

Toen ik deze Bijbeltekst ontdekte kreeg ik een schok! Eigenlijk zegt Jezus het volgende. Ik kijk naar de wijze waarop je met mammon omgaat - hoe betrouwbaar je bent om geld te gebruiken zoals ik dat wil - en naar mate ik zie dat je hierin betrouwbaar bent, naar die mate zal ik je 'het ware' toevertrouwen. Dat vond ik heel wat.

Jezus spreekt over rechtvaardig zijn in het minste. In deze context noemt Hij eigenlijk geld als iets onbeduidends en toch wil Hij kijken naar onze bestedingen om te evalueren of wij de onze toevertrouwde middelen "rechtvaardig" inzetten; dat wil zeggen op een juiste en eerlijke wijze. Hij weet dat als we onbetrouwbaar zijn in kleine dingen, wij ook in grote dingen onbetrouwbaar zijn en Hij verlangt ernaar om ons "het ware" te geven.

Wat is "het ware"? Ik geloof dat dit allereerst een intieme omgang met God is, waarin wij actief van de volheid van alles wat God ons wil schenken kunnen ervaren. Dat wij dagelijks van Zijn leiding, voorziening en genade kunnen genieten opdat wij, in alles wat wij ondernemen, recht doen aan Zijn naam en wezen.

UITSPRAAK

"Als ik doe wat ik kan ... doet God wat ik niet kan!"

UITDAGING

Om onze middelen als een goede rentmeester, op een rechtvaardige wijze te kunnen gebruiken moeten wij instructies van de Eigenaar leren kennen. Maak in deze vastentijd wat extra tijd vrij om Bijbelse principes over rentmeesterschap te leren kennen. Je kunt hiervoor het gratis e-boek "[Jouw Geld Telt](#)" bij Stichting Encour aanvragen.

Week 2.6 - Thema: **Rentmeesterschap** - Dag 10 zaterdag 24 februari - Peter Briscoe
Belastingen - last of zegen?

UIT DE BIJBEL

Mattheus 22:17 Zeg ons daarom wat U vindt: is het toegestaan de keizer belasting te betalen of niet?

UIT HET LEVEN

Volgende maand is het weer tijd om onze belastingaangiftes in te vullen. Wie vindt het fijn om belasting te moeten betalen? Nou ik wel!

Jezus beantwoordde een vraag van de religieuze leiders die erop uit waren Hem te kunnen strikken. “Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet?” Als Jezus ja zou zeggen, dan betekende dat een onderwerping aan de gehate Romeinse bezetter. Als Jezus nee zou zeggen, dan zou Hij aan de bezetters kunnen worden overgeleverd. Jezus' antwoord was briljant.

Laten we beginnen met de vraag ”wat is van God?” Nou, alles natuurlijk (Psalm 24:1)! De clou in Jezus' antwoord ligt hierin, dat pas wanneer je realiseert dat alles God toebehoort, inclusief alle macht en bezit van de Keizer, je dan in staat bent de keizer te geven wat hem toekomt. Alles wat je dan aan de overheid geeft, geef je om Gods wil. Wanneer je je onderwerpt aan het gezag van de overheid, doe je dat vanwege het hogere gezag van God. Wanneer je gehoorzaam voldoet aan wat de overheid vraagt, komt dat voort uit je verlangen God te gehoorzamen. Wanneer de overheid iets van je eist, evalueer je dat in het licht van Gods hogere eisen. De keizer heeft slechts aanspraak op jou door Gods toestemming en toelating (1 Petrus 2:13,14).

Dit is rentmeesterschap in actie. Ik betaal graag de belasting die de overheid toekomt allereerst omdat ik van God hou en Zijn wil respecteer. Omdat het betalen van belastingen een daad van gehoorzaamheid is, betekent dit ook eerlijkheid in de aangifte. Ik moet eerlijk bekennen dat ik in het verleden hier niet zo erg trouw in geweest ben. De verleiding om wat inkomsten te verzwijgen is wel groot. Eerlijkheid en waarheid zijn voorwaarden voor Gods zegen.

UITSPRAAK

Rentmeesterschap is eenvoudigweg alles wat we doen nadat we zeggen, “ik geloof.”

UITDAGING

Dank God voor de inkomsten waarin Hij voorzien heeft, al denk je soms dat dit niet voldoende is. Hij maakt immers geen fouten! Dank God voor de wijze waarop je het werk van de overheid, in het voorzien van noodzakelijke diensten, door je belastingen kan laten functioneren. God voorziet omdat wij ook in de behoeften van anderen mogen voorzien! Maak van je belastingaangifte een dankoffer.

Week 3.1 - Thema: **Schuld** - Dag 11 maandag 26 februari - Paul van der Laan
Mea maxima culpa

UIT DE BIJBEL

Johannes 20:23 Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.

UIT HET LEVEN

Ik ben opgevoed in een vroom Rooms-katholiek gezin. In zekere zin heb ik daar mijn bestaan aan te danken. Mijn ouders vonden het na vijf kinderen welletjes, maar door het verbieden van voorbehoedsmiddelen, behoudens periodieke onthouding, en de vruchtbaarheid van mijn moeder kwam ik als elfde telg ter wereld. Het deelnemen aan de biecht en de mis was even vanzelfsprekend als eten en drinken. Door het sacrament van de biecht was het gewoon om openlijk uit te komen voor de verkeerde dingen, die je gedaan had. De dienstdoende priester gaf je dan een zogenaamde penitentie, in de regel het opzeggen van een aantal gebeden, en verleende je dan de absolutie (vergeving) door een kruis over je te slaan. Levendig herinner ik mij ook het 'Confiteor' ('Ik beken')-gebed, dat iedere mis werd opgezegd. In mijn jeugd was dat nog in het latijn. In het midden van dit gebed beleden wij: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Dat betekent: door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Je sloeg dan drie keer met je vuist op je hart.

Inmiddels ben ik niet meer Rooms-katholiek maar evangelisch. In onze kringen, denderen wij wel eens te gemakkelijk over onze schuld heen. In een misplaatst triumfalisme zeggen we dan "Wij zijn toch vergeven? Christus heeft toch onze zonden aan het kruis gedragen? Er is toch geen sprake meer van schuld?". De Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer zegt terecht dat er geen "goedkope genade" bestaat. Vergeving was alleen mogelijk doordat Christus een hele dure prijs voor ons heeft betaald. Het is daarom belangrijk dat wij ons bewust zijn van ons verkeerde gedrag en onze foute daden en daar oprecht berouw over tonen. Gelukkig mogen we dat nu doen in het licht van de genade en de vergiving die ons door Christus wordt aangereikt. De Bijbeltekst van vandaag toont aan dat wij zelf ook een rol spelen in het aanbieden van die vergiving, hetgeen wij uiteraard alleen kunnen doen op basis van het volbrachte werk van Christus. Het ontstaan van een materiële schuld kan ook te maken hebben met verkeerde daden en beslissingen. Ook dan is er vergiving en herstel mogelijk.

UITSPRAAK

De vergiving die God in Christus aanbiedt is altijd groter dan onze schuld.

UITDAGING

De vastentijd is bedoeld als een periode van bezinning. Denk eens biddend na over de verkeerde beslissingen die je in je leven genomen hebt, waarvan je nu oprecht spijt hebt. Laat het hier niet bij. Dank God dat Hij je leven ten goede heeft gekeerd en vergeef ook jezelf op grond van het volbrachte werk van Christus.

Week 3.2 - Thema: **Schuld** - Dag 12 dinsdag 27 februari - Paul van der Laan
Wie leent is de slaaf van wie uitleent

UIT DE BIJBEL

Spreuken 22:7 Een rijke heeft macht over armen, wie leent is de slaaf van wie uitleent.

UIT HET LEVEN

Mijn vrouw en ik hebben van 2000 tot 2012 in Florida, Verenigde Staten gewoond, waar ik theologie en kerkgeschiedenis doceerde aan een universiteit. In 2005 werd er in Amerika een populaire reclame uitgezonden, waarin een man vol trots zijn bezittingen toonde. Een groot huis met zwembad, een dure auto, een jacht. “Hoe ik dat allemaal doe?” zei hij lachend, “door mij zo diep mogelijk in de schulden te steken.” Moraal van de reclame: leef er op los, leen zo veel als je kunt. Niet lang daarna brak er een wereldwijde financiële crisis uit, waarvan wij ook in Nederland de gevolgen hebben ondervonden. Wat bleek de belangrijkste oorzaak? Mensen in de Verenigde Staten hadden veel te veel geleend, zonder dat er goed toezicht werd gehouden of deze leningen wel afdoende gedekt waren. Banken uit vele landen droegen mee aan dit risico. Toen mensen hun leningen niet konden terugbetalen, leek het wel of de hele financiële markt als een kaartenhuis in elkaar stortte. Vele huizen kwamen onder water te staan, dat wil zeggen dat het uitstaande bedrag van de hypotheek hoger is dan de feitelijke waarde van het huis. Vertrouwen komt te voet, maar gaat te paard en het zal nog lang duren voor het vertrouwen in de financiële markt volledig is hersteld. Hopelijk hebben we de les geleerd, dat leningen zonder goede dekking grote risico's met zich mee kunnen brengen. In Bijbelse tijden kon het voorkomen, dat men zichzelf en het gezin moest verkopen als slaaf om de schuld af te lossen. In de 17e eeuw kon je worden gegijzeld of zelfs de doodstraf krijgen als je je schulden niet kon aflossen. Gelukkig is dit tegenwoordig niet meer zo. Wel toont onderzoek aan dat het niet kunnen voldoen van schuldverplichtingen één van de belangrijkste stres factoren is. Geld lenen en je in de schuld steken mag er daarom nooit toe leiden dat je de macht over je eigen kapitaal of bezittingen kwijtraakt. Het adagium “bezint eer gij begint” is hier zeker van toepassing.

De Bijbeltekst geeft ook een waarschuwing om voorzichtig te zijn aan wie en hoe je uitleent. Het kan onderlinge verhoudingen verstoren als hier geen goede afspraken op papier over worden gemaakt. Denk hierbij aan afspraken over de (eventuele) te betalen rente en wanneer er wordt afgelost. Dan hoeft uitlenen helemaal niet verkeerd te zijn. Dan zal er ook geen sprake van zijn dat de één de ander zijn “slaaf” wordt.

UITSPRAAK

Aanlokkende slagzinnen en aanbiedingen van geldverstrekkers zijn erop gericht om de winst van deze banken te vergroten, de Bijbel is gericht op ons heil.

UITDAGING

Stel je leent geld aan een ander uit. Schrijf op wat je dan wilt vastleggen om enerzijds helder te zijn en anderzijds de onderlinge relatie niet te verstoren. Mocht je geld hebben uitgeleend en hier geen goede afspraken over hebben gemaakt, dan is het nog niet te laat om dit alsnog in goed onderling overleg te doen. Gabriël heeft concepten van leningovereenkomsten die kunnen helpen in de vastlegging van de gemaakte afspraken en kan adviseren in bijvoorbeeld de mogelijkheden van de familiebank.

Week 3.3 - Thema: **Schuld** - Dag 13 woensdag 28 februari - Paul van der Laan
Let op de nood om je heen

UIT DE BIJBEL

Spreuken 21:13 Wie zijn oren sluit voor het gejammer van de armen zal ooit zelf om hulp schreeuwen, en geen antwoord krijgen.

UIT HET LEVEN

Jane en Michael Banks liepen mee met hun vader, die op weg was naar zijn werk. George Banks had een veelbelovende carrière bij de Bank of England en wilde zijn kinderen laten zien hoe het er in het bedrijfsleven aan toe ging. De afstand tussen hun huis en de bank was kort en omdat George een man van vaste gewoonten was, liep hij altijd dezelfde route. Als hij de kathedraal van St. Paul passeerde, zat daar meestal een schamel geklede oude vrouw, die vogelvoer verkocht voor een stuiver per zakje. Hoewel hij al jarenlang langs haar liep, had hij nooit aandacht aan haar geschonken. “Je hebt armen en rijken, zo is dat nu eenmaal en dat gaat nooit veranderen”, dacht hij dan. Deze morgen merkte Michael Banks haar wel op. De kinderen hadden wat van hun spaargeld mogen meenemen, omdat George wilde laten zien hoe je dit op een verstandige manier kunt investeren. “Papa”, zei Michael, “laat me een zakje vogelvoer kopen voor een stuiver.” “Ben je nu helemaal gek geworden”, zei George, “dat geld kun je veel beter besteden”. Maar Michael hield aan en tenslotte moest zijn vader hem letterlijk de bank in sleuren. Niet lang daarna ontstond er een bankcrisis en raakte George zijn baan kwijt. Zijn status, zijn geld, alles leek op het spel te staan. Van wie kon hij hulp verwachten?

Komt dit verhaal u bekend voor? Inderdaad het komt uit het bekende boek, film en musical van Mary Poppins. In dit geval loopt het goed af, maar er zijn talloze voorbeelden uit het echte leven, dat mensen die alleen maar voor zichzelf geleefd hebben en zich ten koste van anderen hebben verrijkt zonder vrienden blijken te zijn als zij zelf alles kwijtraken. “Eigen schuld, dikke bult” zullen ze dan zeggen. Helemaal alleen en zonder vrienden te zijn is waarschijnlijk een grotere vloek dan bittere armoede. Door zelf goed te doen, zul je goed ontmoeten.

UITSPRAAK

Een gulle gever heeft meer vrienden dan een egoïstische vrek.

UITDAGING

Je kent vast iemand of een gezin, die moeite heeft om de eindjes aan elkaar te knopen. Vraag ze eens waar ze het meest mee geholpen zijn en kijk wat je zelf kunt doen om hun nood te verlichten.

Week 3.4 - Thema: **Schuld** - Dag 14 donderdag 01 maart - Peter Briscoe
Je naaste liefhebben als jezelf

UIT DE BIJBEL

Romeinen 13:8 Wees elkaar niets schuldig, behalve liefde, want wie de ander liefheeft, heeft de gehele wet vervuld.

UIT HET LEVEN

Ik gaf les aan andere ondernemers en één van mijn lessen ging over je reputatie en naam als ondernemer in de markt. Ik zei, “ik weet wie jullie beste klanten zijn!” Dat veroorzaakte wat geïnteresseerde blikken. “Dat zijn de klanten die op tijd betalen,” zei ik. “en ik weet wie jullie slechtste klanten zijn; dat zijn zij die niet - of niet op tijd betalen.” Er is niets ergers voor een ondernemer dan je best te doen de klant te dienen, een goed product te leveren, om vervolgens te lang op betaling te moeten wachten. Dan begint de liefde voor de ander om te slaan in frustratie en misschien vijandschap. “Dus”, vervolgde ik, “als je zelf je rekening niet volledig en op tijd betaalt, wat gaan je leveranciers van jou denken? Je krijgt natuurlijk een slechte naam. En als je ook nog christen bent, wat denk je dat zij van je God zullen denken?” Niet alleen je eigen reputatie is kwetsbaar als je je rekeningen niet betaalt, maar, nog belangrijker, de reputatie van God Zelf!

Daarom schrijft Paulus dat iemand iets schuldig zijn direct met liefde voor de ander te maken heeft. In de context van dit vers heeft Paulus over het betalen van belastingen, maar met dit vers gaat hij over naar naastenliefde. Een belangrijk aspect van liefde is dus de ander geven dat hem toekomt, volledig en op tijd, zoals beloofd.

UITSPRAAK

“Een lening is leuk wanneer je hem afsluit, maar niet wanneer je de schuld moet aflossen.” Ogden Nash

UITDAGING

Ga je eigen betalingsmoraal na. Wacht je zo lang mogelijk met betalen? Vergeet je het soms? En als je niet kunt betalen, meld je dit dan tijdig om vergeving te vragen en samen met je schuldeiser een betalingsplan op te stellen? Het hoogste gebod is liefde voor God en je naaste. Je financiële verplichtingen op tijd vervullen is een manier om dit in praktijk te brengen.

Week 3.5 - Thema: **Schuld** - Dag 15 vrijdag 02 maart - Peter Briscoe
Lenen kan heel wat kosten

UIT DE BIJBEL

1 Korintiërs 6:12 U zegt: 'Alles is mij toegestaan.' Maar niet alles is goed voor U. Zeker, alles is mij toegestaan, maar ik mag me door niets laten beheersen.

UIT HET LEVEN

Ik zie het nog voor me. Ik was een jongen van 13 en lag in bed. Ik luisterde naar mijn ouders die in de slaapkamer ernaast ruzie maakten. Mijn vader had zijn baan verloren en was een tijd werkloos. Wij waren daarvoor vrij welgesteld en mijn vader wilde mooie dingen voor zijn gezin kopen, maar op afbetaling. Toen kwam het moment dat mijn ouders niet meer aan hun verplichtingen konden voldoen. Er heerste een sfeer van verwijt, spijt en wroeging. Wij waren onder de macht van de leningen gekomen.

Het effect op mij was zodanig dat ik toen besloot nooit geld te lenen. Dat heb ik ook mijn hele leven kunnen volhouden met uitzondering van een hypotheek. Ik nam mij voor te wachten totdat ik genoeg geld had gespaard voordat ik iets zou gaan kopen. Ik wilde niet dezelfde situatie van angst en onzekerheid nog een keer ervaren.

De Bijbel verbiedt geld lenen niet, maar waarschuwt op vele plaatsen voor de consequenties van het niet terug kunnen betalen. Paulus schrijft dat alles geoorloofd is, maar niet alles nuttig. Ik adviseer terughoudend te zijn met geld lenen. Vaak geldt dat het beter is om te wachten met de aankoop tot je het geld zelf hebt kunnen sparen. Wel zijn hier uitzonderingen op. Bij het adviseren over het omgaan met leningen hanteer ik drie principes. Ten eerste, leen alleen voor een aankoop dat de waarde in het algemeen behoudt. Een huis is hier een goed voorbeeld van. Als je dan onverhoopt de rente en aflossing niet kunt opbrengen, kan je het verkopen en daarmee je schulden aflossen. Ten tweede, leen slechts voor iets wat je helpt geld te kunnen verdienen; voorbeelden hiervan kunnen zijn een studie of bedrijfsmiddelen. Ten derde, leen slechts dan wanneer je erover gebeden hebt en je met God en je eventuele partner erover eens bent.

UITSPRAAK

“Wat zou aan het geluk van een mens worden toegevoegd, dan wanneer je gezond bent, schuldenvrij is en een schoon geweten hebt” Adam Smith, econoom.

UITDAGING

In deze huidige samenleving, waarin de filosofie heerst van, “ik wil het en ik wil het nu!”, eist het discipline om een persoonlijk budget te hebben met ruimte om te sparen om geld voor belangrijke aankopen te kunnen reserveren. De blijdschap is dan ook groter wanneer je iets kunt kopen na een tijdje daarvoor gespaard te hebben. Schrijf op waar jij voor wilt sparen. Verwerk dit in je budget zodat je daadwerkelijk maandelijks hier geld voor apart kunt gaan zetten.

UIT DE BIJBEL

2 Koningen 4:7 De weduwe ging terug naar de godsman en vertelde hem wat er gebeurd was. “Die olie moet u verkopen om uw schuld af te betalen,” zei hij. “En van wat er overblijft, kunnen u en uw kinderen leven.”

UIT HET LEVEN

Het gaat hier om een weduwe, haar man was overleden en had het gezin met schulden achtergelaten. Het was zo erg dat de schuldeisers haar kinderen wilden meenemen om voor hen te gaan werken, zoals in die tijd in het oude Israël het gebruik was. Dat schuld je van je vrijheid berooft komt in dit Bijbelgedeelte sterk op je af. Zij kon geen kant op. Net zoals velen in Nederland vandaag de dag. Een op de vijf gezinnen kampt met problematische schulden. Ik had het voorrecht medeoprichter van de landelijk beweging “SchuldHulpMaatje” te zijn. SchuldHulpMaatjes zijn vrijwilligers die naast iemand met problematische schulden staan, om hem of haar te helpen oplossingen te vinden.

De weduwe in ons Bijbelgedeelte ervoer een waar wonder van God. Zij riep in haar hulpeloosheid uit naar God. In de vorm van Elisa de profeet, hielp God haar om uit de schulden te komen. Zij moesten het kleine kruikje olie wat ze nog bezat in geleende vaten gieten en de olie hield niet op te stromen totdat alle vaten gevuld waren.

Onze tekst hierboven geeft enkele aanwijzingen om financiële problemen het hoofd te bieden.

Ten eerste; zij riep Gods hulp in. God stuurde iemand om haar te helpen. Een van de problemen van mensen in schulden is dat zij het gevoel hebben er alleen voor te staan. Een vriend of vriendin kan enorm helpen de zaken objectief te bekijken en kan de nodige praktische hulp bieden. Ten tweede; de weduwe moest aan het werk gaan; olie overgieten en dan de olie verkopen. Een oplossing komt niet zomaar aanwaaien. Ten derde; zij ervoer Gods voorziening. Met hulp van Elisa kon de weduwe genoeg verdienen om haar schulden af te lossen en haar gezin kon leven van de rest van het geld.

UITSPRAAK

“Geld lijkt op vuur; het is een afschuwelijke meester, maar een prima dienstknecht.”
P.T. Barnum

UITDAGING

Bij het oplossen van financiële vraagstukken en problemen is het wijs om hulp in te roepen. Je hoeft het niet alleen te doen. God werkt meestal door andere mensen heen en als wij Hem om hulp roepen zal Hij vast en zeker een geschikte hulp sturen. God voorziet op soms wonderlijke wijzen. Denk na wie jij om hulp kan vragen voor een financieel vraagstuk of hulp hierbij kan aanbieden.

Voor professionele hulp als je schulden hebt kan [SchuldHulpMaatje](#) helpen. Voor complexe financiële vraagstukken biedt [Gabriël](#) hulp.

Week 4.1 - Thema: **Voorziening** - Dag 17 maandag 05 maart - Paul van der Laan
God voorziet!

UIT DE BIJBEL

Filippenzen 4:19 Mijn God zal uit de overvloed van zijn majesteit elk tekort van u aanvullen, door Christus Jezus.

UIT HET LEVEN

“Uit geloof leven”. Wie kent deze term nog? Hiermee wordt bedoeld, dat je zonder salaris of vaste vergoeding al je tijd aan Gods werk besteedt en erop vertrouwt dat God zal voorzien in al je materiële noden. In de praktijk doet God dat overigens niet door een voedselpakket uit de hemel te droppen, maar door mede-gelovigen op het hart te binden om een gift aan je te schenken.

In het eerste jaar van onze bediening, nadat wij onze theologische opleiding hadden voltooid, leefden mijn vrouw en ik ook uit geloof. De kerk die wij dienden in Mechelen (België) had zelf niet de middelen om ons een financiële vergoeding te geven. Eigenlijk ging men er daarvan uit, dat ik zelf een baan zou vinden en mijn dienst aan de kerk in mijn vrije tijd zou doen. Niemand in die kerk leefde “uit geloof” en zij vonden het eigenlijk maar vreemd dat wij daarvoor kozen. Mijn schoonvader, zelf een diepgelovig man, vond het in feite onverantwoordelijk en al helemaal toen mijn vrouw in verwachting raakte van ons eerste kind. Maar het werk voor de kerk slurpte al onze tijd op. Voor een vaste baan was eenvoudig geen tijd. Wij waren onder meer gevraagd om geld voor de aanschaf van een Engelse dubbeldekker te werven, om daarna met die bus evangelisatie-arbeid te verrichten in Mechelen en omgeving. Op enig moment was er genoeg geld om een tweedehands bus aan te schaffen en maakte ik mij gereed om naar Engeland te trekken. Tot die tijd waren we niets tekort gekomen. Sommigen zouden ons bestaan als schamel bestempelen, maar wij waren dik tevreden en gelukkig. Tegen de tijd, dat ik naar Engeland vertrok, leek de geldstroom echter op te drogen. Ik moest mijn zwangere vrouw achterlaten met 100 Belgische franken (ongeveer € 2,50) en de belofte dat ik veel voor haar zou bidden. Tijdens de tien dagen dat ik Engeland doortrok, had ik geen geld om haar te bellen. We hadden trouwens zelfs geen telefoon. De Bijbel zegt dat we ons om het materiële geen zorgen moeten maken, maar ik deed dat toen wel. Wat schetste mijn verbazing toen ik terugkeerde naar huis. We waren overstelpt met giften, geld voor een wasmachine, een auto en een flink bedrag waar we maanden mee vooruit konden. Zelfs mijn schoonvader was verbaasd en verheugd. Leven uit geloof bleek en blijkt te werken, omdat God altijd dezelfde is en blijft.

UITSPRAAK

Je kunt God nooit meer geven, dan Hij zelf aan jou wilt geven. In het Engels klinkt dat nog krachtiger: “You can’t outgive God!”

UITDAGING

Heb je zelf of in je omgeving weleens meegemaakt hoe God heeft voorzien in je noden? Wissel die verhalen uit op de [facebook](#) pagina van Gabriël en bemoedig elkaar. Als je zelf niet zo een verhaal kent, dan kun je ingaan op de vraag in hoeverre vertrouwen op God voor onze materiële noden al dan niet botst met onze eigen verantwoordelijk om voor ons zelf en ons gezin te zorgen.

Week 4.2 - Thema: **Voorziening** - Dag 18 dinsdag 06 maart - Paul van der Laan
God geeft wat je hart verlangt.

UIT DE BIJBEL

Psalm 37:4 Zoek je geluk bij de Heer, hij zal je geven wat je hart verlangt.

UIT HET LEVEN

Zoals elk kind droomde ik over mijn toekomst. Als ze toen tegen me gezegd zouden hebben dat ik priester of predikant zou worden, dan had ik ze hard uitgelachen. Nee, ik wilde het avontuur. Ik zou wereldreizen gaan maken. Maar hoe jong ook, ik droomde ook van meer basale zaken zoals een eigen huis en een gezin en natuurlijk van een rijk leven.

Toen ik 22 jaar oud was, kwam ik tot bekering. Mijn leven en mijn idealen veranderde radicaal. De rest van mijn leven zou ik toewijden aan God en Zijn koninkrijk. Geld en carrière waren niet meer belangrijk. Mijn lijftekst was Handelingen 20: 24 *“Ik hecht echter niet de minste waarde aan het behoud van mijn leven, als ik mijn levenstaak maar kan volbrengen en de opdracht kan uitvoeren die ik van de Heer Jezus ontvangen heb: getuigen van het evangelie van Gods genade.”*. Je kunt gerust zeggen dat ik mijn geluk bij de Heer zocht. Nu ik in de levensavond van mijn aardse loopbaan ben en terugkijk op mijn leven, kom ik tot een verrassende conclusie; Hoewel ik mij heb toegelegd om mijn persoonlijke roeping te vervullen, zijn al die kinderdromen ook uitgekomen. En dat zonder dat ik daarnaar heb gezocht of gestreefd.

In de tijd dat ik als eindredacteur bij de Evangelische Omroep werkte, mocht ik de hele wereld bereizen en vele inspirerende mensen ontmoeten. In mijn leven heb ik in vijf verschillende landen gewoond in drie werelddelen. Ook heeft de Heer mij gezegend met een fantastische vrouw en twee prachtige kinderen. Sinds 1992 hebben wij ook een eigen huis, hoewel ik dat destijds eigenlijk helemaal niet wilde. Ja God, heeft ons boven bidden en denken gezegend. Wat een rijk leven hebben wij al mogen hebben. Het geheim is om gericht te zijn op God en niet op het bevredigen van je eigen hartstochten. Voor dat laatste waarschuwt Jakobus ons (Jakobus 4:3). Als wij ons richten op God, dan mag je erop vertrouwen dat Hij zal voorzien in alles wat je nodig hebt en zelfs je diepste verlangens zal vervullen.

UITSPRAAK

“Onrustig blijft ons hart totdat het rust vindt in U” (Augustinus van Hippo 354-430).

UITDAGING

Denk eens terug aan je kindertijd en probeer te herinneren, waar je toen allemaal van droomde. Schrijf dat op en zet een kruisje bij de verlangens die al zijn ingevuld. Schrijf nu de verlangens op die je nu hebt.

Week 4.3 - Thema: **Voorziening** - Dag 19 woensdag 07 maart - Paul van der Laan
Leven zonder zorgen

UIT DE BIJBEL

Mattëus 6:31-33 Vraag je dus niet bezorgd af: “Wat zullen we eten?” of: “Wat zullen we drinken?” of: “Waarmee zullen we ons kleden?” - dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben. Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.

UIT HET LEVEN

In Genk (België) voorziet “Ons Kinderhuis” al vele decennia in een tijdelijk thuis voor kinderen en tieners uit problematische levenssituaties. In de beginjaren gebeurde dat volledig op geloofsbasis, dat wil zeggen dat zij voor de inkomsten nagenoeg volledig afhankelijk waren van giften. Het kwam soms voor dat de giftenstroom opdroogde en dat er niet voldoende eten was om de kinderen te voeden. Zo was er in de zestiger jaren van de vorige eeuw een dag dat er bij het ontbijt geen brood was. Toch lieten de tantes (de leidsters) de kinderen aan tafel komen. Deze waren gedekt met lege borden. Tante Rie opende het gebed: “Heere God, wij danken u, dat u weet wat wij nodig hebben en wij danken u voor het brood dat gaat komen”. Zij had nauwelijks “Amen” gezegd of er werd aan de deur gebeld. Buiten stonden op de stoep manden vol broden, broodjes en koffiekoeken. De tantes brachten de manden met tranen in de ogen naar binnen. Voor de kinderen was dit niet meer dan normaal. Er was toch voor gebeden?

Dit waargebeurde verhaal kent vele varianten. In “Ons Kinderhuis” is dit bepaald niet het enige wonder van voorziening geweest. Toch is het iedere keer weer verrassend en bemoedigend. Zoals God het volk van Israël voorzag in manna en kwakkels tijdens hun tocht door de woestijn, zo voorziet Hij in ons dagelijks brood. Jezus leerde ons wel om daarvoor te bidden, zodat wij God kunnen danken als er weer brood op de plank is en zodat wij beseffen dat het door zijn voorziening is dat wij dit ontvangen.

UITSPRAAK

Een vast salaris is een groot goed, zo lang we maar beseffen dat dit Gods voorziening is voor ons levensonderhoud.

UITDAGING

Schrijf eens tenminste tien categorieën, zoals voedsel en kleding, op die God in Zijn schepping heeft gelegd om de mens te voorzien in zijn elementaire levensbehoeften. Deel dat op de [facebook](#) pagina van Gabriël. Je zult verbaasd zijn, waarin God allemaal heeft voorzien.

Week 4.4 - Thema: **Voorziening** Dag 20 donderdag 08 maart - Peter Briscoe
De God van de belofte

UIT DE BIJBEL

Genesis 22:14 Abraham noemde die plaats “De HEER zal erin voorzien”. Vandaar dat men tot op de dag van vandaag zegt: “Op de berg van de HEER zal erin voorzien worden.”

UIT HET LEVEN

Tot drie keer toe heb ik, als antwoord op een beroeping, mijn commerciële baan opgegeven om voor een Christelijke zendingsorganisatie te gaan werken. Iedere keer was de beslissing best spannend. Kunnen wij als gezin met minder inkomsten leven? Hoe is het om in een organisatie te werken die van giften afhankelijk is? Eerlijk gezegd heb ik er drie keer behoorlijk tegenop gezien. Ik had immers verantwoordelijkheid voor een vrouw en drie kinderen. Toch, als ik terug kijk, kan ik zeggen dat wij niets tekort gekomen zijn en kan ik getuigen dat God altijd voorziet in wat nodig is. Spanning omdat het leek alsof God altijd “just in time” werkt. Zijn voorziening kwam net op het moment dat het nodig was, niet eerder!

Abraham kende God als een God die voorziet! Hij noemde God zelfs “Jahweh Jireh”, hetgeen betekent “God voorziet”. Hij deed dit nadat God hem een schijnbaar onmogelijke opdracht had gegeven. Hij zou zijn enige zoon op de berg Moria moeten offeren. Uiteindelijk heeft God zelf in een offer voorzien door een ram als offer te geven. Toch was Abraham tot op de laatste minuut gehoorzaam. Hij was bereid alles op te geven zoals God dat van hem vroeg. Hij stond op de belofte die God hem gaf; dat Hij de vader van een groot volk zou zijn en dat kon niet als zijn zoon zou sterven. Toch gehoorzaamde hij God omdat hij wist dat God op één of andere manier erin zou voorzien.

De belofte van voorziening uit onze tekst van vandaag heeft direct betrekking op de voorziening in onze geestelijke nood door het offer van Jezus op de berg Golgotha. Maar in Christus, is de belofte van voorziening voor al onze noden, zowel geestelijk als lichamelijk, vervuld. Zie Romeinen 8:32.

UITSPRAAK

“Waar God leidt, voorziet Hij; wat God bestelt, daar betaalt Hij voor; Gods werk gedaan op Gods wijze zal nooit lijden onder enig gebrek”

UITDAGING

God zal ons geen opdracht geven zonder te voorzien in wat wij nodig hebben om de opdracht te volbrengen. Hij betaalt voor wat Hij bestelt. Dat vereist echter dat wij in geloof stappen moeten zetten; zonder concreet te weten hoe de Heere hier in zal voorzien. Elk opdracht komt met een financieel plaatje. Ben je bereid de Heere voor uw financiële behoeften te vertrouwen? Beloof God dat je Hem wilt vertrouwen. Ook als hiermee je financiën onzeker worden.

Week 4.5 - Thema: **Voorziening** - Dag 21 vrijdag 09 maart - Peter Briscoe
Noch armoede, noch rijkdom

UIT DE BIJBEL

Spreuken 30:8-9 Houd me ver van leugen en bedrog. Maak me niet arm, maar ook niet rijk, voed me slechts met wat ik nodig heb. Want als ik rijk zou zijn, zou ik U wellicht verloochenen, zou ik kunnen zeggen: "Wie is de HEER?" En als ik arm zou zijn, zou ik stelen en de naam van mijn God te schande maken.

UIT HET LEVEN

Hoeveel is genoeg? Dit is een vraag die mij erg lang bezighoudt. Het is ook een essentiële vraag voor de gelovigen die Christus met hun geld en goed willen volgen. Door de Bijbel heen zien wij vele aanwijzingen dat God *in al onze behoeften* zal voorzien. Dat Hij ons zal geven *wat wij nodig hebben*. Dit geeft mij een indruk van *net genoeg*. Maar wat is dat? Ik denk dat God mij genoeg zal geven voor alles wat Hij mij wil laten doen. Daarmee moet ik genoeg nemen. Met minder hoeft niet, met meer hoeft ook niet.

Agur, de schrijver van de spreuk van vandaag schetst een fijne balans tussen armoede en rijkdom.

Te veel geld zou mij kunnen verleiden om op dat geld te vertrouwen en God niet meer nodig denk te hebben. Ik heb immers geld zat, waar heb ik God dan voor nodig? Of te weinig geld zou mij zoveel zorgen geven dat ik wegen en manieren zou zoeken om op een oneerlijke wijze aan geld te komen. In beide gevallen sluiten wij God buiten.

Wat een mooi gebed is dit. Voed mij met het mij toegewezen deel aan brood. Allereerst erkent Agur dat voorziening van God komt; voed mij! Dat betekent een zekere afhankelijkheid als een kind. Ten tweede, is het persoonlijk; het mij toegewezen brood. Wat mij is toegewezen kan verschillen van dat van jou. Dit is afhankelijk van vele factoren. De verantwoordelijkheden die ik draag, de taken die Hij mij te doen geeft en van de leefsituatie waarin Hij mij geroepen heeft. Het antwoord van de vraag "hoeveel is genoeg" is voor iedereen anders. Ten derde vraagt Agur om brood; de dagelijkse levensbehoefte. God wil, denk ik, ons van Hem afhankelijk laten zijn en geeft ons genoeg voor de dag van vandaag.

De uitkomst van ons financieel beheer moet zijn dat uiteindelijk God tot Zijn recht komt in ons en dat wij onze financiën tot Zijn eer kunnen inzetten.

UITSPRAAK

"Voorspoed bindt een man aan de wereld. Hij voelt dat hij "zijn plaats erin vindt", terwijl het echter zijn plaats in hem vindt." C.S. Lewis

UITDAGING

Zou je dit gebed voor de rest van de vastentijd, dagelijks, kunnen uitspreken? Probeer voor jezelf een financieel plan, een begroting op te stellen. In gebed, en in gesprek met je eventuele partner, bepaal wat je nodig hebt voor alles wat God van je vraagt. Zijn je inkomsten daarvoor momenteel te weinig? Bidt God om meer. Zijn je inkomsten meer dan wat je nodig hebt, verhoog je giften!

Week 4.6 - Thema: **Voorziening** - Dag 22 zaterdag 10 maart - Peter Briscoe
Wanneer de beek opdroogt

UIT DE BIJBEL

Habakkuk 3:17-18 Al zal de vijgenboom niet bloeien, al zal de wijnstok niets voortbrengen, al zal de oogst van de olijfboom tegenvallen, al zal er geen koren op de akkers staan, al zal er geen schaap meer in de kooien zijn en geen rund meer binnen de omheining - toch zal ik juichen voor de HEER, jubelen voor de God die mij redt.

UIT HET LEVEN

Er zijn tijden in mijn leven wanneer God niet voorziet in wat ik Hem gevraagd heb. Waar is God dan? Waar zijn de beloften van voorziening? Soms lijkt de stroom van Gods zegen opgedroogd te zijn. Wij kennen allemaal tijden van gebrek, ziekte, psychische nood. Soms lijkt het alsof de hemel van koper is en dat je gebeden terugkaatsen. Ik heb ervaren dat God vaak iets onthoudt waarvoor ik gebeden heb. Dat is, als ik eraan terugdenk, ook een dimensie van Gods voorziening.

God heeft een eeuwig en volkomen perspectief op mijn leven. Hij ziet het van voren en naar achteren. Als een hemelse Vader die intiem bij mijn leven betrokken wil zijn, wil Hij alleen het beste voor mij. Zijn doel is dat ik naar Jezus toe groei en op Hem ga lijken. Jezus' leven werd door zelfverloochening en lijden gekenmerkt. Hij was gelijk aan God, maar stond er niet op. Hij cijferde Zichzelf weg en werd een dienstknecht. Hij was God Zelf, maar liet Zich vernederen, bespotten en verwonden. Wij lezen dat Hij dit lijden aan kon vanwege de vreugde die voor Hem lag. Hij wist dat Gods uiteindelijke, universele plan het belangrijkste was.

Zo vallen ook wij binnen Gods eeuwige plan en zullen wij tot onze bestemming als kinderen van God komen. De Bijbel zegt dat de beproeving van ons geloof volharding brengt en dat dit Godsvrucht voortbrengt.

De naam Habakkuk betekent worstelen. Ik denk dat hij met God over het gebrek aan succes geworsteld heeft. Toch kende hij God en wist hij dat God ook hiermee een bedoeling heeft. De wijze waarop Habakkuk met gebrek aan succes omging was God uitbundig te prijzen en zich te verheugen in het feit dat God's heil, verlossing zou brengen.

UITSPRAAK

“Het is een grote vreugde te weten dat God Zijn kinderen nooit in de steek laat. Hij leidt iedereen die naar Zijn aanwijzingen luistert.” Corrie Ten Boom, Holocaust overlevende.

UITDAGING

Een houding van dankbaarheid in moeilijke tijden maakt de deur open dat God met Zijn plan voor ons leven door kan gaan. Psalm 50:21 zegt dat wanneer wij God loven en prijzen, een deur opengaat zodat God ons Zijn redding, Zijn uitweg kan laten zien. Kun je God danken als het moeilijk gaat? Kun je God prijzen wanneer je niet ontvangt dat waar je voor hebt gebeden? De uitdaging van vandaag is om God te danken, ook als je het moeilijk hebt. Verkeer je in de mooie omstandigheid dat je het niet moeilijk hebt, ga dan na wanneer je het moeilijk had in je leven. Dank God dat hij er ook toen voor je was.

Week 5.1 - Thema: **Overvloed** - Dag 23 maandag 12 maart - Paul van der Laan
Dichtbij de Vader

UIT DE BIJBEL

Lucas 15:17 Toen kwam hij tot zichzelf en dacht: de dagloners van mijn vader hebben eten in overvloed, en ik kom hier om van de honger.

UIT HET LEVEN

In de overdenking van dag 17 heb ik verteld hoe wij onze bediening begonnen door te leven uit geloof. Tien jaar later was er een tweede periode, dat wij besloten om opnieuw uit geloof te leven. Om mijn doctorstitel te voltooien was het nodig om hier in het laatste jaar van mijn studie al mijn tijd aan te wijden. Onze twee kinderen waren inmiddels zeven en vijf jaar. De beslissing vonden wij nu moeilijker, omdat zij er niet voor hadden gekozen en mogelijk wel de gevolgen ervan moesten dragen. Het hele jaar voorzag God in alles wat we nodig hadden. Aan het einde van het jaar ontvingen wij een bonus, die de God van overvloed op mooie wijze illustreert; Rina, mijn vrouw, en ik droomden weleens hardop, dat het zo mooi zou zijn als we het jaar met een gezinsuitje zouden kunnen afsluiten. Tegelijkertijd wisten wij dat dit niet voor ons was weggelegd. Wij wilden ook niet de indruk aan onze gulle gevers geven, dat wij hun geld aan het verbrassen waren. Normaal gesproken doen wij nooit mee aan loterijen, maar op de plaatselijke markt was een bijzondere actie van de kaasboer. Bij een kilo kaas, kreeg je een lootje waarmee je een prijs kon winnen. De hoofdprijs was een volledig verzorgd weekend op een vakantiepark. Iets wat we nog nooit hadden kunnen betalen. Rina ontving de innerlijke zekerheid dat wij de hoofdprijs zouden winnen. Omdat je wel aanwezig moest zijn bij de prijsuitreiking om deze te ontvangen, ging zij laat op de ochtend vol vertrouwen terug naar de markt. "Ik ga mijn prijs ophalen", riep ze voor ze naar de markt ging. Die prijs heb ik al, dacht ik nog, terwijl ik een plakje van de overheerlijke kaas afsneed. Een half uur later, we woonden op loopafstand van de markt, kwam ze met een brede glimlach terug. Triomfantelijk zwaaide zij met de envelop met daarin een cheque met de hoofdprijs. Was dit weekend strikt nodig? Nee, maar wij hadden het gevoel dat God ons gewoon wilde verwennen. Het was heerlijk voor ons gezin om ons te laven aan zoveel overvloed.

De dagtekst van vandaag komt uit de bekende gelijkenis van de verloren zoon. Het geheim schuilt in het feit om dicht bij de vader te zijn. Dan heb je deel aan zijn overvloed.

UITSPRAAK

Oost west thuis best, maar het allerbeste is te schuilen in Gods veste.

UITDAGING

Vergeleken met de 19^e eeuw en de eeuwen daarvoor leven de meeste mensen in Nederland nu in grote overvloed. Vinden wij dat vanzelfsprekend? Dat is het historisch gezien zeker niet. Als christen is het goed om onze rijkdom te beschouwen als een gave van God en hem daarvoor te danken. Schrijf eens de zaken op in je leven die de essentiële levensbehoeften (bed, bad en brood) te boven gaan en dank God daar bewust voor.

Week 5.2 - Thema: **Overvloed** - Dag 24 dinsdag 13 maart - Paul van der Laan
De verleiding van rijkdom

UIT DE BIJBEL

1 Timoteüs 6:9 Wie rijk wil worden, staat bloot aan verleiding, raakt in een valstrik en valt ten prooi aan dwaze en schadelijke begeerten die een mens in het verderf storten en ten onder doen gaan.

UIT HET LEVEN

Guus Kessler is geboren met de spreekwoordelijke zilveren lepel in zijn mond. Zijn gelijknamige grootvader heeft aan de basis gestaan van het succes van de oliemaatschappij, die wij nu kortweg als Shell kennen. Zijn gelijknamige vader is in de oorlogsjaren aangesteld als president-directeur van Shell. Guus lijkt als enige zoon in het gezin van vijf kinderen, voorbestemd om in de voetsporen van zijn illustere grootvader en vader te treden.

Tijdens zijn studietijd in Cambridge, krijgt hij plotseling een visioen waarin Jezus aan hem verschijnt. Dit verandert zijn leven radicaal. Uiteindelijk besluit hij om zijn veelbelovende carrière in de olie-industrie op te geven om zendeling in Peru te worden. Zijn vader is hier woedend over en probeert zijn zoon op andere gedachten te brengen, door erop te wijzen dat hij als zijn opvolger veel meer voor de zending kan betekenen. Hoewel Guus een aanzienlijk kapitaal van zijn vader erft, kan hij daar als zendeling geen aanspraak op maken vanwege de deviezenbeperkingen in die tijd. Zijn vrouw Margaret en hij moeten het doen met de bescheiden maandelijkse bijdrage van €30,- per zendeling. De uitgavenpost voor hun huwelijksfeest in 1951 is slechts €35.

Toen hij jaren later wel bij zijn geld kon heeft Guus Kessler met zijn kapitaal de evangelische beweging wereldwijd geweldig gezegend. In het stenen hart in Driebergen staan vele gebouwen die door de Stichting Urco, een stichting die door Guus Kessler in het leven is geroepen en waar hij een deel van zijn kapitaal aan heeft gedoneerd, zijn gefinancierd. Onder meer die van Alfa-cursus Nederland, Cama Zending, Interserve, Missie Nederland, Navigators, Nederlandse Zendingsraad, Rafael Nederland, Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten (VPE) en Wycliffe Bijbelvertalers Nederland. Guus Kessler dient op 92-jarige leeftijd nog altijd de zending en leeft nu in Costa Rica, hij is actief als auteur, spreekt op conferenties en gaat om de twee weken voor in de plaatselijke Evangelische Broedergemeente. Nog altijd leeft hij zelf zeer bescheiden. Door kundig en verantwoord rentmeesterschap heeft hij ruim veertig miljoen euro kunnen schenken aan christelijk werk. Hij heeft aangetoond hoe we de verleidende aspecten van rijkdom kunnen overwinnen, namelijk door ons te richten op het koninkrijk van God in plaats van op onszelf. Er is niets verkeerd aan rijkdom of materiële overvloed. Als christen moeten wij ons er bewust van zijn, dat dit wel specifieke verleidingen met zich meebrengt. Het leven van Guus Kessler toont aan dat wij die rijkdom ook kunnen gebruiken om Gods koninkrijk te dienen.

UITSPRAAK

Hoe meer je van iets hebt, des te meer je dit als vanzelfsprekend acht.

UITDAGING

Schrijf eens op wat de specifieke verleidingen zijn voor een rijk persoon, voor een persoon met een middeninkomen en een arm persoon. Schrijf daarnaast hoe wij deze verleidingen het best kunnen weerstaan. In welke categorie zit je zelf? Discussieer hierover op de [facebook](#) pagina van Gabriël.

Week 5.3 - Thema: **Overvloed** - Dag 25 woensdag 14 maart - Paul van der Laan
Zaaien en oogsten

UIT DE BIJBEL

2 Korintiërs 9:6 Bedenk dit wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten.

UIT HET LEVEN

Charles Stanley (geboren 1932), predikant-voorganger van de First Baptist Church in Atlanta, Georgia in de Verenigde Staten, vertelt het volgende verhaal: "Jaren geleden leidde God ons om ons kerkgebouw te vergroten met enkele bijgebouwen. We begonnen te bidden dat Hij het geld zou geven dat we nodig hadden voor dit project. Ik bad ook specifiek dat Hij me zou laten zien wat ik nog aanvullend kon doen. Ik had reeds bijgedragen, maar voelde dat meer nodig was. Het duurde niet lang voordat God mij duidelijk maakte, dat ik mijn camera-uitrusting aan het bouwfonds moest geven. Fotografie is mijn favoriete hobby, dus ik sputterde aanvankelijk wat tegen, maar Gods leiding was duidelijk en specifiek. In het geloof dat mijn gehoorzaamheid tot zegen zou leiden, besloot ik mijn camera-uitrusting te koop aan te bieden. Uiteindelijk was het toch al van God. Een paar dagen later was alles verkocht en doneerde ik het geld aan het bouwfonds. Veel andere leden van onze gemeente verkochten ook een deel van hun persoonlijke bezittingen om het bouwfonds te steunen. Het was een geweldige tijd in onze kerkgemeenschap, waarin we Gods wil zochten en hoe wij Hem met onze financiën konden dienen. Zo openden wij de weg om Zijn trouw aan ieder van ons te bewijzen. Tegen de tijd dat we de koopakte voor de bijgebouwen moesten ondertekenen, hadden we het geld dat we nodig hadden en hoefden we geen stuiver te lenen. Enkele maanden later belde een vrouw aan mijn deur. Toen ik deze opendeed, merkte ik dat ze twee grote boodschappentassen had. Ze vroeg: "Bent u Charles Stanley?" Ik wist niet wat ik moest denken, maar ik antwoordde: "Ja, dat ben ik." Toen zei ze: "Dit is voor jou." Ze zette de tassen neer en draaide zich om en liep weg. Ik keek in een van de tassen en herkende onmiddellijk mijn oude camera. God had elke lens en elk deel van mijn uitrusting aan mij teruggegeven. Is dit de manier waarop Hij werkt? Ik geloof dat het zo is. Vaak test Hij ons om te zien hoe het staat met onze ware toewijding. Uiteindelijk gaat het niet om materiële dingen, maar om onze toewijding aan Hem." Tot zover Charles Stanley.

Het principe dat iedere landbouwer kent geldt ook voor het geestelijke. Als wij ruimhartig zaaien met onze tijd, onze inspanning, ons geld, onze talenten, dan zal God ervoor zorgen dat wij ook ruimhartig zullen oogsten. Nu zal het in de praktijk weinig voorkomen dat wij, zoals in het geval van Charles Stanley, precies terugkrijgen wat wij hebben gegeven. Het is ook niet altijd zo, dat als wij iets materieels geven, wij iets materieels terugontvangen, maar God zal ons altijd zegenen voor wat wij in het geloof gezaaid hebben.

UITSPRAAK

De Bijbel belooft ons een honderdvoudig rendement, dat is 10.000%. De beste investering van ons leven. (Marcus 10:30)

UITDAGING

Denk eens na wat voor zaad aan jou is gegeven, waar je mee kunt zaaien. Hoe kun jij je talenten, je geld, je tijd, je liefde het beste uitzaaien? Hoe heb je dat tot nu toe gedaan en hoe kun je dat in de toekomst vermeerderen? Neem daarover biddend een besluit.

Week 5.4 - Thema: **Overvloed** - Dag 26 donderdag 15 maart - Peter Briscoe
Geld en geluk

UIT DE BIJBEL

Prediker 5:9-10 Wie van geld houdt, kan er niet genoeg van krijgen. Wie verzot op rijkdom is, is altijd op meer gewin belust. Ook dat is enkel leegte. Maar hoe groter iemands kapitaal is, des te groter ook het aantal mensen dat het komt verbrassen. Wat heeft de eigenaar hierbij te winnen? Hij kan alleen maar toekijken.

UIT HET LEVEN

Laten we eerlijk zijn. Geld hebben is veel leuker dan geen geld hebben. Logisch. Maar brengt overvloed altijd levensvreugde en vervulling met zich mee? Niet altijd.

Ik las een interview met Folkert de Jong, een zeer gewilde hedendaagse beeldhouwer. Zijn stukken verkopen snel aan rijke verzamelaars en zijn erg populair. Hij vertelde, "je maakt iets in je atelier en ineens is het € 40.000 of zelfs een ton waard." Zijn steeds groeiende banksaldo maakte hem gek, vertelde hij. "Plotseling waren er secretaresses en assistenten en dealers; het werd steeds commerciëler. Er kwamen tentoonstellingen en ik moest steeds meer produceren. Het was net alsof ik een ander persoon werd, gedreven door geld en macht." Uiteindelijk werd hij slachtoffer van stress, in een doorlopend conflict met zakenvrienden die helemaal geen vrienden bleken te zijn. Dit leidde tot zijn faillissement en hij bleef met een schuld van een half miljoen euro achter. "Ik wist dat ik terug moest naar de basis, terug naar mezelf ... ik maakte het beste werk toen ik helemaal geen vooruitzichten had!"

Geldbeheer is een grote uitdaging, of je nu veel of weinig hebt. Er zijn altijd mensen die het willen hebben; de regering, banken, leveranciers, vrienden en familie.

Salomo, de schrijver van onze tekst boven was zeer rijk. Hij wist dat ware vervulling en vreugde niet te vinden zijn in een overvloed aan geld. Er waren veel mensen die ook van een deel van zijn rijkdom wilde profiteren. Sociale wetenschappers hebben vastgesteld dat mensen die grote sommen geld winnen bij een loterij of iets dergelijks meer kans hebben failliet te gaan dan anderen, er vaak niet gelukkiger van worden en geconfronteerd worden met een vernietigende hebzucht van mensen die ook een 'stukje van de taart' opeisen.

UITSPRAAK

"Als iemand zijn houding ten opzichte van geld op een rijtje krijgt, zal het helpen om bijna elk ander deel van zijn leven recht te zetten." Billy Graham.

UITDAGING

Stel dat je inkomsten zouden vertienvoudigen. Schrijf op welke levensstijl je dan wilt aannemen en hoe je de verleidingen die dit met zich mee brengt wilt overwinnen.

Week 5.5 - Thema: **Overvloed** - Dag 27 vrijdag 16 maart - Peter Briscoe
Ik wil het, en ik wil het nu...

UIT DE BIJBEL

Lucas 12:15 Hij zei tegen hen: “Pas op, hoed je voor iedere vorm van hebzucht, want iemands leven hangt niet af van zijn bezittingen, zelfs niet wanneer hij die in overvloed heeft.”

UIT HET LEVEN

Één van de meest indringende films van de laatste tijd vond ik “Wall Street 2” met Michael Douglas in de hoofdrol als de oer-kapitalist Gordon Gekko. Gekko was net uit de gevangenis en hij gaf een speech aan studenten over de oorzaken en gevolgen van de economische crisis van 2008-2015. De oorzaak was volgens hem in één woord “hebzucht”. De gevolgen kennen wij nog. Politici, zakenmensen, economen over de hele wereld noemde hebzucht als de oorzaak van de crisis. Nu, is de crisis voorbij en kennen wij een mooie economische groei maar is de hebzucht verleden tijd? Geenszins. Commentatoren zeggen dat er geen lessen uit de crisis geleerd zijn. Hebzucht heerst weer.

De Bijbel noemt hebzucht ‘afgoderij’ en daarom waarschuwde Jezus ons daartegen. Hij vertelde naar aanleiding hiervan een gelijkenis van een rijke man die goed geboerd had (Lucas 12:16-21). In dit relaas liet Jezus de man niet minder dan achtmaal “ik” of “mijn” zeggen. De man was rijk en vertrouwde erop dat zijn rijkdom hem een lang leven van genot zou brengen. Hij zei tot zijn ziel, “je hebt genoeg voor vele jaren; rust, eet, drink, en wees vrolijk.’ Jezus vertelde dat de man een confrontatie met God had. God noemde hem een dwaas, vertelde hem dat zijn leven die nacht beëindigd zou worden en dat zijn goederen naar anderen over zouden gaan. God was in zijn goederen niet geïnteresseerd, maar wel in zijn ziel.

Ik herinner me een soortgelijke tijd in mijn leven. Ik was een jonge zakenman, vol ambitie en directeur van een chemieonderneming. Zaken doen had de hoogste prioriteit in mijn leven hoewel ik sinds mijn 16^e Christen was. Tijdens een ontmoeting met andere Christelijke zakenmensen werd ik door een Bijbeltekst uitgedaagd. “*Want wat baat het een mens, als hij heel de wereld wint en aan zijn ziel schade lijdt?*” (Mattheus 16:26.) Zakelijk ging het redelijk goed, maar ik leed onder stress en mijn gezin leed onder mijn afwezigheid. Ik las weinig in de Bijbel en bad nauwelijks meer. Mijn ziel leed schade. Ik besloot verandering hierin te brengen en voortaan mijn relatie met God en mijn gezin als prioriteit boven mijn carrière te plaatsen. Dat bracht rust en meer levensvreugde.

UITSPRAAK

“Geld blijft nooit lang bij mij. Ik zou mijn vingers daaraan verbranden. Ik laat het zo snel mogelijk uit mijn handen gaan, voordat het een weg naar mijn hart vindt.” John Wesley

UITDAGING

Het is goed om onze prioriteiten regelmatig te evalueren. In hoeverre heeft hebzucht een plaats in mijn leven? Dat plaatst middelen boven de Meester!
Kijk [hier](#) naar een uitdagende videoclip naar aanleiding van Rembrandts schilderij over de zogenaamde ‘rijke dwaas’ uit de gelijkenis van Jezus.

Week 5.6 - Thema: **Overvloed** - Dag 28 zaterdag 17 maart - Peter Briscoe
Hoeveel is genoeg?

UIT DE BIJBEL

Hebreeën 13:5 Laat uw leven niet beheersen door geldzucht, neem genoeg met wat u hebt. Hij heeft immers zelf gezegd: “Nooit zal ik u afvallen, nooit zal ik u verlaten”

UIT HET LEVEN

Anselm Grün is een Benedictijnse monnik en leider van een grote onderneming in Zuid-Duitsland. In zijn boek “Over hebzucht en begeerte schreef hij, *“De houding van nooit genoeg hebben leidt tot nomadengedrag en voortdurende ontevredenheid. Verlangen naar bezit is eigenlijk een verlangen naar rust. Maar de paradox is dat we juist geen rust vinden omdat we bezeten worden door de begeerte naar meer.”*

Ik heb vele mensen de vraag gesteld, “hoeveel is genoeg?” Het gangbare antwoord was, “net een beetje meer.” De paradox die Grün stelt wil zeggen dat hoe meer we hebben hoe minder tevreden wij zijn, omdat wij ons altijd uitstrekken naar meer en dat geeft onrust.

Deze paradox werd ook omschreven door de Tsjechische econoom Dr. Tomas Sedlacek in zijn boek, De economie van goed en kwaad. “Hoe meer wij bezitten, hoe meer wij willen. Waarom? Misschien dachten wij (en dit klinkt best intuïtief), dat hoe meer wij hebben, hoe minder wij nodig hebben. Wij dachten dat consumptie zou leiden tot de verzadiging van onze behoeften. Het tegenovergestelde is waar. Des te meer wij hebben, des te meer wij willen. Elk bevredigde wens leidt tot weer een nieuwe en laat ons in gebrek. Consumptie is net een drugs.”

Het kunnen beantwoorden van de vraag “hoeveel is genoeg” is dus nodig voor rust, voldoening, vrijheid en tevredenheid. De schrijver van de brief aan de Hebreeën spoort ons aan om tevreden te leren zijn met wat wij hebben. Dat wil zeggen dat wij een grens aan onze consumptie stellen. Leren tevreden te zijn is leren nee te zeggen aan ons verlangen om alweer de nieuwste en mooiste spullen te willen kopen en om tevreden te zijn met wat we al hebben. Gods belofte uit onze tekst geeft aan dat Zijn aanwezigheid in ons leven voor de nodige rust, veiligheid, vrijheid en voldoening zal zorgen.

UITSPRAAK

“Degene die met het minst tevreden is, is het rijkst, want tevredenheid is de grootste schat.” Socrates, Griekse wijsgever.

UITDAGING

Kijk nog een keer naar je budget. Zijn er uitgaven die je eigenlijk niet perse nodig hebt? Probeer wat uitgaven, zoals abonnementen, kledingankopen of uit eten gaan te schrappen. Zet het geld dan weg om er iets goeds mee te doen voor een ander. Een ander paradox in Gods koninkrijk is dat hoe meer je geeft, hoe meer je krijgt!

Week 6.1 - Thema: **Spaarzaamheid** - Dag 29 maandag 19 maart - Paul van der Laan
Spaarzaamheid begint met tevredenheid

UIT DE BIJBEL

1 Timoteüs 6:8 Als wij echter onderhoud en onderdak hebben, dan moet ons dat genoeg zijn.

UIT HET LEVEN

Op 27 januari 2018 overleed Ingvar Kamprad op 91-jarige leeftijd. Hij was 17 jaar toen hij het bekende meubelbedrijf IKEA opstartte. Kamprad werkte vrijwel tot aan het einde van zijn leven. Op 77-jarige leeftijd zou Kamprad de rijkste man ter wereld zijn geweest. Bij zijn overlijden had hij een eigen vermogen van ruim 60 miljard euro. Toch leefde deze rasondernemer zelf heel bescheiden en kocht hij zijn eigen kleding bij voorkeur bij de kringloopwinkel. Wij kunnen van hem het Bijbelse principe leren, dat spaarzaamheid begint met tevredenheid.

In de consumptiemaatschappij waarin wij zijn opgegroeid worden wij voortdurend aangespoord om meer en daarna nog meer te hebben. De hebzucht wordt door slimme marketingtechnieken voortdurend aangewakkerd. Als wij het niet afremmen dan neemt het ongezonde proporties aan. De remedie is tevreden te zijn met wat ons is toevertrouwd. De econoom Bob Goudswaard noemde dat eind zeventig jaren van de vorige eeuw “de economie van het genoeg”.

Ooit mocht ik de binnenlanden van Kalimantan, een eiland in Indonesië, bezoeken. Naar onze maatstaven, leefden de mensen daar heel primitief. Er was geen elektriciteit en al het water kwam van de nabijgelegen rivier. Toch heb ik zelden zo een rust en voldoening ervaren. De tevredenheid straalde van de gezichten af. Ieder had zijn eigen huisje en door de vruchtbare grond was er voedsel in overvloed. Ja, het zal er ook wel mee te maken hebben gehad, dat men niet beter wist en de buitenwereld nauwelijks kende. Toch was ik jaloers op de ongecompliceerdheid van het leven en de innerlijke rust, die men uitstraalde. Er is niets verkeerd aan veel bezittingen, zolang wij maar tevreden kunnen zijn en blijven met de basisbehoeften van het leven. Dan is de rest een bonus, waarvoor wij God mogen danken. De vastentijd was traditioneel een periode waarin men zich onthield van (een overmaat aan) voedsel. Tegenwoordig wordt deze periode ook aangewend als een tijd van bezinning en verdieping. Een tijd om ons te richten op de elementaire zaken van het leven. Als Ingvar Kamprad dat kon, dan moet dat ons toch ook kunnen lukken.

UITSPRAAK

Economische crisis biedt kansen. De financiële crisis die de wereld nu doormaakt, biedt kansen om los te komen van de mantra 'produceer meer en consumeer meer'. Er is een economie mogelijk die de mens herstelt in zijn rol van rentmeester van de wereld. (Bob Goudswaard, Weersta de duivelse macht van geld, *Volzin*, 20 maart 2009)

UITDAGING

Maak een niet al te gedetailleerd lijstje van je bezittingen. Zet dan een kruisje naast de bezittingen, die je best zou kunnen missen, zonder dat het je levensgeluk zou aantasten. Wat blijft er over?

Week 6.2 - Thema: **Spaarzaamheid** - Dag 30 dinsdag 20 maart - Paul van der Laan
Schatten in de hemel

UIT DE BIJBEL

Matteüs 6:20-21 Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

UIT HET LEVEN

Met enige aarzeling vertelde Kath Kelly aan enkele vrienden, dat zij de uitdaging wilde aangaan om één jaar lang van één pond per dag te leven. Er werd hartelijk om gelachen. “Dat lukt je nooit”, zeiden zij, “misschien in Bangladesh, maar zeker niet hier in Engeland!” Onbedoeld gaven zij Kath door hun honende reactie de beste stimulans om er helemaal voor te gaan. Soms stond het huilen haar nader dan het lachen. Vaak dacht ze “Waar ben ik aan begonnen?” Op een dag in december, waaide haar plastic bord met haar lunch weg en schreeuwde zij het uit van frustratie en verdriet. Toch hield zij het uiteindelijk een jaar lang vol. Het lukte haar zelfs om al liftend een vakantie in Frankrijk door te brengen. Zij werd uitermate creatief om te leven met zeer beperkte middelen. Zij werd een ware koopjesjager en uit oude kranten knipte zij alle kortingsbonnen, die zij maar kon vinden. Het viel haar op, dat de uitdaging makkelijker werd, naarmate het jaar vorderde. Uiteindelijk begon zij er op goede dagen zelfs plezier aan te beleven. Toen het jaar om was, kon ze het niet meer opbrengen om haar oude levensstijl op te pikken. Zij gaat nu veel bewuster met geld om en haar uitgavepatroon is nu ongeveer vijf pond per dag, waar dat voorheen wel twintig pond per dag of meer was.

De Bijbeltekst van vandaag geeft ons een extra reden om bescheiden te leven. Door ons te richten op Gods koninkrijk en daar onze tijd, talenten en geld in te investeren verzamelen wij een schat die eeuwigheidswaarde heeft en die niet aangetast kan worden. Onze levensstijl zal mogelijk ook de mensen om ons heen inspireren om niet gefixeerd te zijn op materieel bezit, maar op de hogere waarden in het leven zoals liefde en medemenselijkheid. Tenslotte kunnen wij door deze levensstijl vanuit onze overvloed meer delen met degenen die alle moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen.

UITSPRAAK

Bescheiden leven is goed voor je geestelijke gezondheid.

UITDAGING

Probeer zelf ook eens de rest van de week van een minimumbedrag te leven. Bijvoorbeeld van één Euro per dag, maar je mag ook zelf het bedrag bepalen. Noteer je creatieve ideeën en deel deze op facebook met anderen die meedoen aan deze vastenmeditaties.

P.S. Kath Kelly heeft haar ervaringen beschreven in het boek *How I Lived A Year On Just A Pound A Day*, Redcliffe Press. In het Nederlands uitgegeven als: *Leven Van Euro1,- Per Dag*, Uitgeverij Rainbow Bv, 2010.

Week 6.3 - Thema: **Spaarzaamheid** - Dag 31 woensdag 21 maart - Paul van der Laan
Wees wijs

UIT DE BIJBEL

Spreuken 21:20 Een wijze heeft een kostbare schat aan olie in huis, een dwaas verkwanselt hem.

UIT HET LEVEN

Mijn ouders zijn gescheiden in 1967 toen ik 16 jaar oud was. Vanaf dat jaar tot haar dood leefde mijn moeder van een bescheiden bijstandsuitkering. Zij moest de dubbeltjes omkeren, voordat zij deze uit kon geven. Na haar dood in september 1975 kwamen wij tot een verbazingwekkende ontdekking. Er bleek een spaarbankboekje te zijn op mijn naam, waarop zij al vele jaren maandelijks een bedrag had gestort. Niemand wist hiervan en in feite had een van mijn broers het bij toeval ontdekt. Zelf was ik een maand voor haar dood begonnen aan mijn theologische opleiding, omdat ik de innerlijke overtuiging had dat God mij geroepen had om Hem te dienen.

Op de begrafenis riep onze buurvrouw mij apart. Ze zei: "Paul, ik moet je iets vertellen. Vorige week, zei je moeder tegen mij dat zij haar leven lang gebeden had dat één van haar kinderen zijn leven zou toewijden aan de dienst voor God. Zij was zo blij, dat jij aan deze opleiding begonnen bent. Je moeder zei dat zij nu klaar was om te sterven." Een paar jaar later zou ook mijn broer Cees naar deze opleiding gaan. In feite heeft God het gebed van mijn moeder verdubbeld. Nog altijd weet ik niet, waarom mijn moeder vanuit haar niets, jarenlang voor mij heeft gespaard. Van het geld dat zij bijeen heeft geschaard, kon ik mijn eerste gitaar kopen en het eerste jaar van mijn studie financieren. Haar spaarzaamheid heeft mij geleerd om zorgvuldig met geld om te gaan en tegelijkertijd op God te vertrouwen, dat hij onze tekorten zal aanvullen. In de jaren dat wij uit geloof leefden, hadden wij voor onze twee kinderen ook een spaarbankboekje waarop wij iedere maand een klein bedrag stortten. Van mijn moeder had ik geleerd, dat God niet alleen voorziet maar ook genoeg geeft om voor de toekomst van onze kinderen te sparen.

UITSPRAAK

Sparen is de vervulling van je wensen uitstellen tot de dag dat je er klaar voor bent.

UITDAGING

Sparen is geen doel op zichzelf. Budgeteer hoeveel je nodig hebt voor uitgaven die je weet dat die gaan komen. Denk daarbij aan de vervanging van apparatuur of een auto en aan onderhoud van je woning. Als je pensioen lager uitvalt dan wenselijk is het ook aan te raden om hier geld voor apart te zetten. Daarnaast is een buffer belangrijk voor onvoorziene uitgaven. Ga hiervoor sparen als je deze nog niet (voldoende) hebt. Welk bedrag aan buffer goed is verschilt per situatie. Het Nibud heeft een bufferberekenaar wat hier inzicht in kan geven, zie <https://bufferberekenaar.nibud.nl>.

Tot slot is het mooi om te kunnen sparen voor onvervulde dromen. Schrijf je dromen op, de kosten om dit te realiseren en bereken hoeveel je per maand opzij moet leggen om dit na een bepaalde tijd te kunnen realiseren. Een financieel adviseur van Gabriël kan je hiermee helpen.

Week 6.4 - Thema: **Spaarzaamheid** - Dag 32 donderdag 22 maart - Peter Briscoe
Vorbereiding op moeilijke tijden

UIT DE BIJBEL

Genesis 41:34 Ook zou u krachtige maatregelen moeten nemen. Ik raad u aan in het hele land opzichters aan te stellen en tijdens de zeven jaren van overvloed een vijfde te vorderen van wat het land opbrengt.

UIT HET LEVEN

“2,5 miljoen huishoudens hebben te weinig (spaar)geld achter de hand en lopen daardoor een risico op financiële problemen.” Dit citaat van het NIBUD (april 2017) geeft aan hoe kwetsbaar wij zijn in tijden van nood. Het NIBUD gaat verder, “vrijwel iedereen heeft een reservepotje nodig om onverwachte uitgaven mee op te vangen. Denk aan bijvoorbeeld het eigen risico in de zorg, of reparaties aan de auto en het vervangen van huishoudelijke apparaten.”

Zeker in deze tijd van bijna geen rente meer over je spaargeld, denken we dat het meer zin heeft om te gaan uitgeven. Het leven wijst echter uit dat moeilijke tijden met enige regelmaat komen en dat velen van ons daarvoor onvoldoende financieel zijn voorbereid.

Jozef voorzag in een droom zware tijden voor Egypte. Na zeven vette jaren, zouden zeven magere jaren komen. Zijn advies aan de Farao was om 20% van de opbrengst van het land voor deze moeilijke crisisjaren te sparen. Toen de moeilijke jaren werkelijkheid werden, was er een verschrikkelijke hongersnood. De mensen waren gedwongen hun vee, vervolgens hun land en uiteindelijk zichzelf te verkopen (Genesis 47). Dankzij het feit dat Jozef het vijfde deel van de opbrengst kon sparen, kon hij uit het opgebouwde vermogen genoeg zaad aan de mensen geven voor hun onderhoud.

Het is wijs om iedere maand wat weg te zetten voor moeilijke tijden. Een goede leefregel zou zijn, een tiende geven, een tiende sparen en leer van de rest te leven.

UITSPRAAK

“Sparen is nee-zeggen tegen dat wat goed is.” Gerrit Krol, letterkundige.

UITDAGING

Hoeveel spaargeld zou je eigenlijk moeten wegzetten? Het NIBUD heeft hier een mooie rekentool voor. Klik [hier](#) om deze te bekijken. Voor een persoonlijk advies hierover kan een financieel adviseur van Gabriël je ook helpen.

Maak steeds aan het begin van de maand geld over naar je spaarrekening. Stel hier eventueel een periodieke overboeking voor in als je hier zelf niet snel aan denkt. Overweeg om extra bedragen, zoals je vakantiegeld, meteen naar de spaarrekening over te maken. Als je het geld nodig hebt, haal je dit gemakkelijk terug. Maar als je het niet nodig hebt, geef je het ook niet uit.

Slechte tijden zullen komen. Ben je daar klaar voor?

Week 6.5 - Thema: **Spaarzaamheid** - Dag 33 vrijdag 23 maart - Peter Briscoe
Wie het kleine niet eert, is het grote niet weerd ...

UIT DE BIJBEL

Spreuken 13:1 In de schoot geworpen rijkdom is weer snel verdwenen, gestage groei maakt rijk.

UIT HET LEVEN

Deze tekst van Salomo werd in mijn eigen leven werkelijkheid. Ten eerste, waarschuwt het voor snel verworven geld en bezit. Ik moet eerlijk bekennen dat ik nogal impulsief ben en ik heb gemerkt dat als ik iets te snel koop, zonder rond te kijken voor een betere aanbieding, zonder er goed over na te denken of ik het op dat moment werkelijk nodig heb, de aankoop al gauw zijn glans verliest. De tekst spreekt ook over snel en gemakkelijk verworven geld. Mijn eerste grote bonus was binnen. Wij waren er zo blij mee; eindelijk konden we kopen wat we wilden. Terugdenkend, weet ik niet meer waar het geld gebleven is. Had ik er maar wat van gespaard! Mensen die gemakkelijk aan geld kwamen door bijvoorbeeld een loterijprijs, gokken, of een erfenis vertellen hoe snel het geld verdwijnt en de vreugde verdwijnt.

Ten tweede, spreekt Salomo over het belang van stap-voor-stap, kleine beetjes van je hard verworven inkomsten sparen. Langzaam maar zeker neemt het gespaarde bedrag toe. Ik zou willen dat ik veel eerder met sparen was begonnen! Als je nog jong bent, dan heb je niet al te veel te besteden, er is zoveel wat hard nodig is en er zijn veel verlangens. En je denkt, ‘ach, sparen komt wel!’ Maar van uitstel komt afstel. Het is een bekend fenomeen, dat wie jong begint met sparen en elke keer een klein beetje wegzet, over een aantal jaren toch een aardig vermogen bij elkaar kan sparen. In deze tijd van bijna geen rente op je spaarrekening gaat dat misschien minder snel, maar het principe blijft gewoon gelden.

De Amerikaanse verzekeringsmaatschappij Prudential maakte een zware dominosteen van 10 meter hoog. De uitdaging was om het met een rij van andere dominosteentjes om te laten vallen. Zij lieten zien hoe dat mogelijk was met een steentje van normaal formaat. [Kijk hier](#) hoe het lukte. De moraal? Wie vroeg met sparen begint kan een uitdagend doel bereiken!

UITSPRAAK

“Spaarzaamheid is een belangrijke bron van inkomsten.” Cicero, Romeins staatsman.

UITDAGING

Een spaardoel stellen helpt enorm. Als je op niets doelt, dan bereik je ook dat - niets! Een doel stellen motiveert en helpt je te focussen op wat je belangrijk vindt. Lange-termijn spaardoelen vallen in zes categorieën. Huis, onderwijs, schulden afbetalen, onderneming, pensioen en erfenis. Of voor middellange termijn doelen zoals, auto, recreatie, zendingreis etc. Stel jezelf een doel en begin eraan te werken. Zet elke maand wat automatisch weg, wees geduldig en verlies het doel niet uit het oog.

UIT DE BIJBEL

Prediker 11:1-2 en 6 Werp je brood uit over het water, want je vindt het later weer terug. Bewaar je brood in zeven delen, zelfs in acht, want je weet niet welke ramp de aarde treffen zal. Zaai van de morgen tot de avond. Laat je hand niet rusten, want je weet niet of het zaad de ene of de andere, of elke keer ontkiemen zal.

UIT HET LEVEN

In deze tijd van een lage rente op je spaarrekening, wordt er vaak geopperd om met je spaargeld te gaan beleggen. Ik koos een ongelukkig moment uit om in aandelen te gaan beleggen. Het was in augustus 2001. Ik kocht met hoge verwachtingen met geld uit een bonus en spaargeld een aandelenpakket. Niemand kon de tragische gebeurtenissen van 9 september 2001 voorspellen. Het duurde vijf jaar voordat de waarde van de aandelen weer hetzelfde niveau had bereikt als in augustus 2001. Ik had mijn geld terug, maar het renteverlies was groot.

De geschiedenis leert dat er zich eens in de acht à tien jaren economisch zware tijden aandoen. Dat brengt wat risico's met zich mee. Als vuistregel adviseert men alleen in aandelen te beleggen wanneer je een lange adem hebt en het geld voor langere tijd kunt missen. Dan is de kans groter dat je dips in de economie kunt opvangen. Het inwinnen van advies is hierbij van groot belang. De adviseur zal helpen risico's, opbrengsten, ethische afwegingen, persoonlijke omstandigheden en belastingaspecten te evalueren.

De schrijver van onze tekst van vandaag omschrijft de weerbarstige aard van de markt die moeilijk te voorspellen is. Hij adviseert om toch te gaan investeren, maar je beleggingen op verschillende wijzen en in een scala van mogelijkheden te verdelen, om zo de risico's te spreiden.

Het is ook van belang om goed te omschrijven waarvoor je wilt beleggen. Welke doelen wil je daarmee bereiken? Het is belangrijk om te leren beleggen 'van binnenuit.' De meeste investeringsbeslissingen worden gemaakt naar aanleiding van factoren 'van buiten', zoals de marktomstandigheden, rentes, prognoses, hypes enz. De gelovige maakt investeringsbeslissingen van binnenuit op basis van gebed, persoonlijke waarden, Bijbelse ethiek en advies. Met beleggen stimuleer je ook hoe bedrijven waar je in belegt werken. Ik investeer daarom alleen in bedrijven die eerlijk en duurzaam werken. Ook investeer ik een deel in ontwikkelingslanden om zo deze economieën te stimuleren.

UITSPRAAK

“De gewoonte om te sparen is een opleiding; het bevordert elke deugd, leert het zelfverloochening, cultiveert het gevoel van orde, traint het om vooruit te denken en verbreedt zo de geest.” T.T. Munger

UITDAGING

Bouw een buffer voor onvoorziene omstandigheden op. Dit helpt om korte termijn behoeften te dekken. Investeer alleen geld dat je voor je dagelijks leven niet nodig hebt. Als je belegt of wilt gaan beleggen, bedenk dan welke investeringsbeslissingen jij van binnenuit wilt maken. Ter inspiratie kan je [hier](#) de visie van Gabriël lezen over investeren.

Week 7.1 - Thema: **Vrijgevigheid** - Dag 35 maandag 26 maart - Paul van der Laan
Geef, dan zal je gegeven worden

UIT DE BIJBEL

Lucas 6:38 Geef, dan zal je gegeven worden: een goede, stevig aangedrukte, goed geschudde en overvolle maat zal je worden toebedeeld. Want de maat die je voor anderen gebruikt, zal ook voor jullie worden gebruikt.

UIT HET LEVEN

Toen ik eerstejaars student was van een theologische opleiding kreeg ik voor het vak Rentmeesterschap een merkwaardige opdracht. Wij moesten aan een volkomen vreemde iets geven en later verslag doen over wat er was gebeurd. In een wasserette hoorde ik een oudere vrouw iets over haar zieke man zeggen. “Die vrouw geef ik een bloemetje”, dacht ik, “om haar te bemoedigen.” Toen de vrouw de wasserette uitliep, probeerde ik haar ongemerkt te volgen. Even later liep zij een portiekje binnen. Ik voelde me wat gênant om zo stiekem achter haar aan te sluipen. Nu wist ik wel waar zij vermoedelijk woonde. Snel kocht ik in de buurt een bos bloemen. Als student kon ik niet veel spenderen, maar gelukkig was het aan het eind van de dag en kon ik voor een zacht prijsje een mooie ruiker kopen. Toen ik bij de oudere vrouw aanbelde, liep ik rood aan. “Wat zal zij wel denken?”, dacht ik. De oudere vrouw deed open en keek mij vragend aan. “Alstublieft, die zijn voor U!” zei ik kordaat, terwijl ik haar de bos bloemen in haar handen drukte. “Ja maar waarom?” vroeg de oudere vrouw beduusd “ik ken je helemaal niet”. “Omdat uw man zo ziek is”, riep ik nog na terwijl ik snel in de duisternis verdween. Terug op mijn studentenkamer kreeg ik toch wroeging over mijn merkwaardige optreden. Na een week besloot ik om een briefje in de bus van de oudere vrouw te steken, waarin ik uitlegde waarom ik de bos bloemen aan haar had gegeven. In de brief vertelde ik wie ik was en waar ik woonde. Een paar dagen later ontving ik een briefje in mijn postvakje. De oudere vrouw bleek Anja Selemeijer te heten. “Beste Paul”, schreef ze, “hetgeen je mij hebt geschreven, heeft mij nog meer doen verbazen, dan de bos bloemen die je mij vorige week hebt gegeven. Wat ben ik blij dat je mij geschreven hebt. Wat je kennelijk niet wist, was dat mijn man Robert terminaal ziek was en een paar uur nadat jij mij die bloemen hebt gegeven in ons huis is overleden. De bloemen hebben al die tijd naast hem gebloeid, totdat zijn stoffelijk overschot is weggehaald. Tot na de begrafenis heb ik van de prachtige bloemen kunnen genieten en de geur zal ik mijn leven lang met mij mee dragen. Dank je wel!”

UITSPRAAK

Geef een glimlach en je krijgt een glimlach terug, geef liefde en je ontvangt liefde. Je ontvangt naarmate je geeft.

UITDAGING

Geef deze dag volkomen onverwacht iets aan iemand. Het hoeft niet per se iets materieels te zijn, maar kan ook een bemoedigend woord zijn. Je zult ontdekken dat je zelf ontvangt als je onbaatzuchtig en zonder bijbedoelingen geeft.

Week 7.2 - Thema: **Vrijgevigheid** - Dag 36 dinsdag 27 maart - Peter Briscoe
Laat vrijgevigheid niet aan toeval over

UIT DE BIJBEL

1 Korintiërs 16:1-2 Wat de collecte voor de heiligen betreft, moet u de richtlijn volgen die ik aan de gemeenten in Galatië gegeven heb: laat ieder van u elke eerste dag van de week naar vermogen iets opzijleggen. Dan hoeft er bij mijn komst geen geld meer te worden ingezameld.

UIT HET LEVEN

Ok, zo ik wil best geven als dankbaarheid van wat God voor mij gedaan heeft en uit liefde voor Hem, maar hoeveel en hoe vaak? Is het geven van de Tiende waar ik over gehoord heb, echt nodig? Tien procent is erg veel!

Uit onze tekst van vandaag, geeft Paulus wat instructies aan de gelovigen te Korinthe over financiële ondersteuning van mensen die bezig zijn het evangelie van Gods liefde te verspreiden. Er komen twee principes hieruit voort. Geven dient een prioriteit te zijn en een percentage. Ik vind deze richtlijnen wel behulpzaam.

Allereerst zegt Paulus dat je op de eerste dag van de week wat opzij moet zetten. De eerste dag is de dag des Heeren, dus wanneer wij onze aandacht richten op God en wat Hij voor ons betekent. Geven zou een prioriteit in het leven van de gelovige moeten zijn, uit dankbaarheid voor wat God voor mij gedaan heeft en een uiting van liefde voor Hem. Voor mij betekent dit, dat zodra mijn inkomsten op de bankrekening verschijnen een percentage direct naar een giftenrekening worden overgeboekt.

Dat brengt mij naar Paulus' tweede principe uit zijn advies hierboven; het geven naar vermogen. Dit impliceert een percentage, of een pro-rata deel van mijn inkomsten. Persoonlijk heb ik altijd een tiende als streefgetal willen nemen. Niet dat ik me verplicht voel het oudtestamentische gebod van het geven van tienden te gehoorzamen, maar naar mijn mening geven de OT wetten wel wat van Gods hart aan. Het betekent ook niet dat een tiende deel ook een maximum hoeft te zijn! Interessant is het wel, dat de Nederlandse overheid over het geven van een tiende een belastingvoordeel geeft. Het lijkt alsof de overheid Jezus' opdracht erkent, "Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is." (Matt. 22:21) Beiden willen prioriteit hebben op wat hen toekomt!

Mijn gebed is dat God mij in staat stelt in vrijgevigheid te kunnen groeien.

UITSPRAAK

Wie veel geeft, zal veel ontvangen.

UITDAGING

Probeer een percentage van je inkomsten elke maand automatisch naar een aparte giftenrekening over te maken. Als je een tiende deel niet ziet zitten, begin dan met een kleiner percentage en vraag God of Hij je helpt hierin te groeien. Er is gezegd, "je gaat meer op God lijken wanneer je geeft!"

Week 7.3 - Thema: **Vrijgevigheid** - Dag 37 woensdag 28 maart - Peter Briscoe
Uitdelen is genieten

UIT DE BIJBEL

Spreuken 11:24-25 Wie vrijgevig is, wordt almaar rijker, wie gierig is, wordt arm. Een gulle gever zal gedijen, wie te drinken geeft, zal te drinken krijgen.

UIT HET LEVEN

Ik vind de Bijbelse paradoxen heerlijk. De schijnbare tegenstellingen van het Koninkrijk zijn zo anders dan van de wereld. Je moet sterven om te leven, verliezen om te vinden, zwak zijn om sterk te kunnen zijn, delen om te vermenigvuldigen en geven om te ontvangen. Gods wegen zijn zo anders dan de onze!

Ik vind de principes in onze tekst van vandaag groots. Je moet uitdelen om te kunnen ontvangen. Alsof je een container eerst leeg moet maken voordat je hem weer kan vullen. Wij delen uit van onze beperkte tijd, vaardigheden en middelen. God schenkt ons dan Zijn geestelijke beloftes van hoop, liefde, geloof, kracht, volharding, vrede, voldoening en van voorziening in alles wat wij nodig hebben.

Het tegenovergestelde is ook waar. Er zijn tijden geweest in mijn leven waarin ik in moeilijke tijden te veel aan mijzelf dacht, te weinig oog had voor de behoeftes van mijn gezin en een gebrek aan aandacht voor God. Ik zakte steeds dieper weg. Toen ik leerde juist in moeilijke tijden mijn focus op God en mijn naasten te richten, pas dan ontving ik nieuwe perspectieven en kon God in mijn leven weer werken.

De profeet Elia vroeg de weduwe van Zarfath om water en brood. De weduwe was ten einde raad, had geen brood behalve een klein beetje meel en olie. Dat zou de laatste maaltijd voor haar en haar zoon zijn. Toch maakte zij er een koek van en gaf het Elia. Zij merkte dat het meel in de pot en de olie uit de kruik niet opraakte! Zij ervoer de belofte van onze Spreuk.

Ik heb geleerd dat niemand armer wordt door zichzelf te geven en anderen te zegenen met tijd, talent en middelen. De hand die wast, wordt ook zelf schoon.

UITSPRAAK

Als je niet kunt delen, kun je ook niet vermenigvuldigen.

UITDAGING

Mediteer en bid op deze dag over de negen paradoxen die in 2 Corinthiërs 6:8-10 genoemd zijn. “Door eer en oneer, door kwaad gerucht en goed gerucht; als misleiders en toch waarachtigen; als onbekenden en toch bekenden; als stervenden, en zie, wij leven; als bestraft en toch niet gedood; als bedroefden, maar toch steeds blij; als armen, maar die toch velen rijk maken; als mensen die niets hebben en toch alles bezitten.”

UIT DE BIJBEL

Handelingen 20:33-35 Geld of kleding heb ik van niemand verlangd; u weet wel dat ik eigenhandig heb voorzien in mijn levensonderhoud en dat van mijn metgezellen. In alles heb ik u getoond dat u de zwakken zo, door hard te werken, moet steunen, indachtig de woorden van de Heer Jezus, die immers gezegd heeft: “Geven maakt gelukkiger dan ontvangen.”

UIT HET LEVEN

Tja, zaligheid, wat moet ik met dat woord? Zo oubollig en het klinkt nogal verheven. Toch als ik naar de diepere betekenis kijk is het erg mooi. Het Griekse woord voor zaligheid is ‘makarios.’ Dit betekent zoiets als een volledig geestelijk en fysiek welzijn. De oude Grieken noemden het eiland Cyprus ‘e Makarios’, omdat het eiland zo vruchtbaar en mooi was, perfect, af. Makarios draagt dezelfde lading als het Hebreeuws ‘shalom’. Dit betekent voltooid, heel of compleet zijn. Jezus zegt dus in feite, dat wanneer wij geven, wij dan zo zijn zoals God bedoeld heeft. Makarios betekent dat mededeelzaamheid een completering van ons geloof is en bijdraagt dat wij innerlijk groeien tot een wonderlijke vrede en voldoening.

Paulus heeft de woorden in onze tekst voor vandaag uitgesproken toen hij afscheid nam van zijn vrienden en de oudsten van de gemeente in Efeze. Hij heeft getuigd dat hij zich niet hebzuchtig opgesteld heeft; dat hij hard gewerkt heeft voor zijn eigen onderhoud en ook dat van zijn metgezellen. Hij spoorde zijn vrienden aan om met hun verdiende geld vooral voor de zwakken op te komen.

Ik weet uit ervaring dat vrijgevigheid grote vreugde met zich mee brengt. Dat je in staat bent anderen te ondersteunen is een groot goed. Het geeft gewoon plezier! Het geeft mij een gevoel van vrijheid.

Paulus’ aanbeveling was vooral aan de zwakken in de samenleving te geven. Uit de Bijbel kunnen wij opmaken dat God een speciaal oog heeft voor weduwen en wezen; mensen die zelf niet (voldoende) kunnen verdienen. Daarom geven wij graag aan Christelijke hulporganisaties die zwakken helpen.

UITSPRAAK

“Hoe minder ik aan mezelf besteedde, hoe meer ik aan anderen gaf, hoe voller van geluk en zegen werd mijn ziel.” Hudson Taylor, zendeling.

UITDAGING

Ken je armen, weduwnaars, alleenstaande moeders of vaders in je kennissenkring? Bedenk wat je voor hen zou kunnen betekenen. Een keer een taart voor ze bakken, een klusje voor ze klaren? Je zal merken dat dat jou en de ander veel vreugde brengt. Uiteindelijk doe je het niet daarvoor, maar omdat je van God houdt. Een kind of een oma financieel adopteren via bijvoorbeeld Dorcas of Compassion is hier ook een mooi voorbeeld van.

Week 7.5 - Thema: **Vrijgevigheid** - Dag 39 vrijdag 30 maart - Paul van der Laan
God heeft zijn enige Zoon gegeven.

UIT DE BIJBEL

Johannes 3:16 Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

UIT HET LEVEN

Wij waren met onze kerkelijke gemeente op retraite in het gebouw van een katholieke geloofsgemeenschap in Aarle Rixtel. Overal hingen crucifixen aan de muur. In protestante kringen geven wij de voorkeur aan een leeg kruis, om zo te benadrukken dat Christus is opgestaan uit de dood. In katholieke kringen ligt het accent meer op het plaatsvervangend lijden van Christus, waardoor de Christusfiguur ook deel uitmaakt van de crucifix. Voor onze toen nog jonge kinderen was dit nieuw.

Terwijl we aan het ontbijten waren, zagen we dat Natasja, destijds vijf jaar, haar ogen fixeerde op de crucifix die boven de deur hing. Je zag haar denken. Zij keek vragend naar haar moeder en zei: "Mama, waarom liet God zijn zoon naar het kruis gaan, waarom ging hij niet zelf?" Hoewel mijn vrouw ook zelf een bijbelschoolopleiding had gedaan, kon zij deze ingewikkelde vraag niet beantwoorden op een manier dat een kind van vijf jaar het begreep. Zij speelde de vraag daarom aan mij door. "Jij bent toch de theoloog", zei ze, "wat is daarop je antwoord?". Goede raad is duur en ik wist ook niet meteen wat ik moest zeggen. Een schietgebedje om wijsheid had gelukkig direct resultaat. "Wel Natasja", zei ik, "God wilde aan alle mensen laten zien hoeveel hij wel van hen hield. Zelf zou ik veel liever lijden verdragen, dan jou te zien lijden. Het was veel moeilijker voor God om zijn Zoon te zien lijden, dan zelf aan het kruis te gaan. Maar op die manier liet Hij wel zien hoe ontzettend veel hij van ons en van jou houdt." Natasja knikte instemmend. Ze leek het te begrijpen. "Hebben ze hier geen paté voor het ontbijt?", was haar volgende vraag.

Vandaag is het Goede Vrijdag, de dag dat we gedenken dat God zijn ultieme gave aan de mensheid heeft gegeven: zijn enige Zoon, die voor onze zonden is gestorven.

UITSPRAAK

Toen Abraham zijn zoon Isaak wilde offeren zond God een engel om dit te verhinderen. Bij zijn eigen Zoon zette God door en liet hem sterven voor onze zonden.

UITDAGING

Vandaag is een belangrijke dag in het kerkelijk jaar. Een dag die onlosmakelijk is verbonden met het Paasfeest, wanneer wij de opstanding van Jezus Christus vieren. Het is daarom goed om wat extra stil te staan bij wat Christus voor ons heeft gedaan. Je kunt dit doen door bijvoorbeeld een maaltijd over te slaan en de tijd die je daardoor extra hebt te besteden om te mediteren over wat het offer van Christus aan het kruis voor jou persoonlijk betekent. Als een maaltijd overslaan moeilijk voor je is, dan kun je dit ook doen rond drie uur in de middag, de tijd dat Christus gestorven is.

Week 7.6 - Thema: **Vrijgevigheid** - Dag 40 zaterdag 31 maart - Paul van der Laan
God heeft de blijmoedige gever lief

UIT DE BIJBEL

2 Korintiërs 9:7 Laat ieder zo veel geven als hij zelf besloten heeft, zonder tegenzin of dwang, want God heeft lief wie blijmoedig geeft.

UIT HET LEVEN

David Richards moest er wel even aan wennen. Hij was zelf predikant in Kansas City, een stad in de Amerikaanse staat Missouri, en had al heel veel meegemaakt in zijn jarenlange bediening. Wat er nu gebeurde in deze eenvoudige kerk in Kenia, Afrika, was toch een nieuwe ervaring voor hem. De collecte werd opgehaald en het leek wel of het feest losbarstte. Iedereen danste en lachte. De rieten manden die rondgingen vulden zich snel, soms met geld maar ook met allerlei etenswaren en gebruiksvoorwerpen. David zag onder meer een kalebas, een ananas en een tros bananen in de mand die hem passeerde. Sommigen hielden de mand boven hun hoofd en dansten er mee in het rond. “Voel je vrij om zelf iets uit de mand te pakken” riep de plaatselijke predikant, “maar alleen als je het echt nodig hebt”. De tonen van de drums ondersteunden deze tijd van extase, die pas eindigde toen de diakenen de manden in triomftocht bij het altaar terugbrachten. “Wij zijn dankbaar en blij Heer, dat wij kunnen geven, dat wij mogen geven. U heeft zo veel gegeven en nu geeft U ons de genade om uit onze overvloed iets terug te mogen geven aan u en voor uw Koninkrijk”. Zo besloot de predikant dit feestelijke moment, dat door vele aanwezigen als het hoogtepunt van de eredienst werd beleefd. “Amen” antwoordde de gemeente. De drums hielden op met hun aanstekelijke ritme en iedereen ging voldaan en gelukkig zitten. David had in zijn eigen land vaak meegemaakt dat er grote druk werd gelegd op de gelovigen om maar zo veel mogelijk te geven. In Kenia leerde hij dat onze gave geen afgeperste gift mag zijn, maar dat het genade is om te mogen geven.

UITSPRAAK

De kwaliteit van ons geven is belangrijker dan de hoeveelheid die wij geven.

UITDAGING

Ken jij de ervaring om met een blij hart te geven? Deel je ervaringen [hier](#) op facebook met elkaar. Nu we aan het eind van deze vastentijd-meditaties zijn gekomen zou het ook fijn zijn als jullie met elkaar delen, wat je van deze afgelopen veertig dagen het meest is bijgebleven.

Dank je dat je hier aan mee wilde doen en voor morgen: een gezegend en betekenisvol Paasfeest.

DE HEER IS WAARLIJK OPGESTAAN!